

Internationellt bistånd

7

Bilaga

Samarbetsstrategier

Bilaga

Innehållsförteckning

Samarbetsstrategier.....	5
--------------------------	---

Tabellförteckning

Tabell 1.1 Samarbetsstrategier	5
--------------------------------------	---

Samarbetsstrategier

Tabell 1.1 Samarbetsstrategier¹
Tusental kronor

	Tidsperiod	Kommentar	Utbetalat stöd 2009
AFRIKA			
Regional strategi Afrika	2002–2009	Beslut om ny strategi (2010–2015) planeras tas under 2010	1 180 451
Botswana	2010–2013		21 744
Burkina Faso	2004–2010	Förlängd del av Västafrikastrategin	169 753
Burundi	2009–2012		13 461
Demokratiska Republiken Kongo	2009–2012		139 757
Etiopien	2003–2010	Utarbetande av ny strategi pågår	236 177
Kenya	2009–2013		382 496
Liberia	2008–2013		105 000
Malawi	2006–2010	Utfasning pågår (delegerat partnerskap med Norge)	28 542
Mali	2004–2010	Utarbetande av ny strategi pågår	217 440
Moçambique	2008–2012		741 992
Namibia	2010–2013		13 631
Rwanda	2010–2013		92 329
Sierra Leone	2009–2013		7 381
Somalia	2007–2010	Förlängt förhållningssätt	71 613
Sudan	2008–2011		160 668
Sydafrika	2009–2013		44 254
Tanzania	2006–2011	Strategi förlängd (med uppdrag till Sida om fortsatt sektorkoncentration)	711 234
Uganda	2009–2013		317 955
Zambia	2008–2011		170 213
Zimbabwe	2007–2010	Förlängt förhållningssätt	110 641
ASIEN, MELLANÖSTERN OCH NORDAFRIKA			
Regional strategi Asien ²	2005–2010		303 703
Regional strategi Mellanöstern ³ och Nordafrika	2006–2010		162 482
Afghanistan	2009–2013		444 719
Bangladesh	2008–2012		259 090
Indien	2009–2013		38 534
Indonesien	2009–2013		44 209
Irak	2009–2014		38 442
Kambodja	2008–2010	Utarbetande av ny strategi pågår	171 096
Kina	2009–2013		37 180
Laos	2008–2011	Utfasning pågår	131 078
Sri Lanka	2008–2010	Utfasning pågår	70 404
Vietnam	2009–2013		154 720
Västbanken och Gaza	2008–2011		264 084
Östtimor	2009–2011		29 948
LATINAMERIKA OCH KARIBIEN			
Regional strategi Latinamerika			190 510
Bolivia	2009–2013		213 801
Colombia	2009–2013		137 323

Guatemala	2008–2012		186 017
Honduras	2008–2011	Utfasning pågår	51 147
Nicaragua	2008–2011	Utfasning pågår	197 930

ÖSTEUROPA OCH CENTRALASIEN

Regional strategi Centralasien	2008–2010	Utfasning pågår	116 032
Albanien	2009–2012		78 782
Bosnien-Hercegovina	2011–2014		237 947
Kosovo	2009–2012		93 539
Makedonien	2010–2012	Utfasning pågår	72 521
Moldavien	2007–2010	Utarbetande av ny strategi pågår	152 985
Georgien	2010–2013		93 499
Serbien	2009–2012		119 720
Turkiet	2010–2013		42 327
Ukraina	2009–2013		201 449
Vitryssland	2007–2010	Utarbetande av ny strategi pågår	78 827

¹ Summorna består av bilateralt utvecklingssamarbete och Forskningssamarbete. Globala utvecklingsprogram, Humanitära insatser och konflikthantering, Informationsinsatser, U-krediter och Stöd till enskilda organisationer är inte inkluderade.

² Regeringen beslutade om en ny regional strategi för Asien 2010–2015. Den nya strategin gäller fr.o.m. 2010-09-09 (datumet då beslutet togs).

³ Regeringen beslutade om en ny regional strategi för Mellanöstern och Nordafrika 2010–2015. Den nya strategin gäller fr.o.m. 2010-09-09 (datumet då beslutet togs).

Förslag till statsbudget för 2011

Innehållsförteckning

1	Förslag till riksdagsbeslut	5
2	Utgiftsområde 7 Internationellt bistånd.....	7
2.1	Omfattning.....	7
2.2	Utgiftsutveckling	10
3	Internationellt utvecklingsamarbete	13
3.1	Omfattning.....	13
3.2	Utgiftsutveckling	13
3.3	Mål	14
3.4	Resultatredovisning	14
3.5	Revisionens iakttagelser.....	14
3.6	Politikens inriktning	17
3.6.1	Ett effektivt och generöst bistånd som en del av en samstämmig utvecklingspolitik.....	17
3.6.2	Ett modernt och verklighetsanpassat bistånd	17
3.6.3	Fortsatt reformering av biståndet och biståndsförvaltningen.....	28
3.7	Budgetförslag	37
3.7.1	1:1 Biståndsverksamhet	37
3.7.2	1:2 Styrelsen för internationellt utvecklingsamarbete	44
3.7.3	1:3 Nordiska Afrikainstitutet.....	45
3.7.4	1:4 Folke Bernadotteakademin	46
3.7.5	1:5 Riksrevisionen: Internationellt utvecklingsamarbete.....	47
3.7.6	1:6 Institutet för utvärdering av internationellt utvecklingsamarbete	48
4	Reformsamarbete i Östeuropa	51
4.1	Omfattning.....	51
4.2	Utgiftsutveckling	51
4.3	Mål	51
4.4	Resultatredovisning	51
4.5	Politikens inriktning	52
4.5.1	Ett modernt och verklighetsanpassat bistånd	52
4.6	Budgetförslag	54
4.6.1	2:1 Reformsamarbete i Östeuropa	54

Bilaga: Samarbetsstrategier

Tabellförteckning

Anslagsbelopp	6
2.1 Biståndsram, avräkningar och biståndsanslag.....	10
2.2 Utgiftsutveckling inom utgiftsområde 7	10
2.3 Härledning av ramnivån 2011–2014. Utgiftsområde 7 Internationellt bistånd.....	11
2.4 Ramnivån 2011 realekonomiskt fördelad. Utgiftsområde 7 Internationellt bistånd.....	11
3.1 Utgiftsutveckling inom området Internationellt utvecklingssamarbete	13
3.2 Anslaget 1:1 Biståndsverksamhet, utvecklingssamarbete genom Sida.....	32
3.3 Anslaget 1:1 Biståndsverksamhet, utvecklingssamarbete genom UD m.fl.	33
3.4 Basbudgetstöd till FN:s ekonomiska och sociala verksamhet 2008–2011.....	33
3.5 Anslagsutveckling för 1:1 Biståndsverksamhet	37
3.6 Särskilt bemyndigande om ekonomiska åtaganden.....	38
3.7 Härledning av anslagsnivån 2011–2014, för 1:1 Biståndsverksamhet	44
3.8 Anslagsutveckling för Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete	44
3.9 Härledning av anslagsnivån 2011–2014, 1:2 Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete	45
3.10 Anslagsutveckling för 1:3 Nordiska Afrikainstitutet	45
3.11 Härledning av anslagsnivån 2011–2014, för 1:3 Nordiska Afrikainstitutet.....	45
3.12 Anslagsutveckling för 1:4 Folke Bernadotteakademin	46
3.13 Härledning av anslagsnivån 2011–2014, för 1:4 Folke Bernadotteakademin.....	46
3.14 Anslagsutveckling för 1:5 Riksrevisionen: Internationellt utvecklingssamarbete	47
3.15 Särskilt bemyndigande om ekonomiska åtaganden 1:5 Riksrevisionen: Internationellt utvecklingssamarbete	47
3.16 Härledning av anslagsnivån 2011–2014, för 1:5 Riksrevisionen: Internationellt utvecklingssamarbete	48
3.17 Anslagsutveckling för 1:6 Institutet för utvärdering av internationellt utvecklingssamarbete	48
3.18 Härledning av anslagsnivån 2011–2014, för 1:6 Institutet för utvärdering av internationellt utvecklingssamarbete	49
4.1 Utgiftsutveckling inom område Reformsamarbete i Östeuropa	51
4.2 Anslagsutveckling för Reformsamarbete i Östeuropa	54
4.3 Särskilt bemyndigande om ekonomiska åtaganden.....	55
4.4 Härledning av anslagsnivån 2011–2014, för 2:1 Reformsamarbete i Östeuropa.....	55

1 Förslag till riksdagsbeslut

Regeringen föreslår att riksdagen

1. fastställer biståndsramen för internationellt utvecklingssamarbete till 1 procent av vid budgeteringstillfället beräknad bruttonationalinkomst (BNI) för 2011 (avsnitt 2.1),
2. bemyndigar regeringen att under 2011 för ramanslaget 1:1 *Biståndsverksamhet* besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 51 630 000 000 kronor under 2012–2028 (avsnitt 3.7.1),
3. bemyndigar regeringen att under 2011 för ramanslaget 1:1 *Biståndsverksamhet* ikläda staten betalningsansvar i form av statliga garantier som inklusive tidigare gjorda åtaganden uppgår till ett belopp av högst 10 220 000 000 kronor (avsnitt 3.7.1),
4. bemyndigar regeringen att under 2011 ikläda staten betalningsansvar i form av statliga garantier för Nordiska investeringsbankens miljöinvesteringsslån som inklusive tidigare gjorda åtaganden uppgår till ett belopp av högst 103 720 437 euro (avsnitt 3.7.1),
5. godkänner att Sverige medverkar i kapitalhöjningen i Afrikanska utvecklingsbanken (AfDB), som innebär att Sverige under 2011–2018 till AfDB ska inbetala 436 956 000 kronor, och bemyndigar regeringen att ikläda staten betalningsansvar i form av statliga garantier till AfDB som inklusive tidigare gjorda åtaganden uppgår till ett belopp av högst 936 640 000 Units of Accounts (avsnitt 3.7.1),
6. godkänner att Sverige medverkar i kapitalhöjningen i Interamerikanska utvecklingsbanken (IDB), som innebär att Sverige under åren 2011–2015 till IDB ska inbetala 39 062 000 kronor, och bemyndigar regeringen att ikläda staten betalningsansvar i form av statliga garantier till IDB som inklusive tidigare gjorda åtaganden uppgår till ett belopp av högst 538 318 607 US-dollar (avsnitt 3.7.1),
7. godkänner att Sverige medverkar i kapitalhöjningen i Internationella återuppbyggnads- och utvecklingsbanken (IBRD), som innebär att Sverige under 2012–2016 till IBRD ska inbetala 246 614 000 kronor, och bemyndigar regeringen att ikläda staten betalningsansvar i form av statliga garantier till IBRD som inklusive tidigare gjorda åtaganden uppgår till ett belopp av högst 2 247 182 392 US-dollar (avsnitt 3.7.1),
8. godkänner ändringen av Internationella Finansieringsorganets (IFC) stadgar som ökar tilldelningen av basröster till medlemsländerna (avsnitt 3.7.1),
9. bemyndigar regeringen att under 2011 för ramanslaget 1:1 *Biståndsverksamhet* besluta om kapitaltillskott om 250 000 000 kronor till det statligt ägda bolaget Swedfund International AB (avsnitt 3.7.1),

10. bemyndigar regeringen att under 2011 för ramanslaget 2:1 *Reformsamarbete i Östeuropa* besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 2 974 000 000 kronor under 2012–2017 (avsnitt 4.6.1),
11. för budgetåret 2011 anvisar anslagen under utgiftsområde 7 *Internationellt bistånd*, såvitt avser anslag som står till regeringens disposition, enligt följande uppställning:

Riksrevisionens styrelse föreslår att riksdagen

12. bemyndigar Riksrevisionen att under 2011 för ramanslaget 1:5 *Riksrevisionen: Internationellt utvecklingssamarbete* ingå avtal om samarbetsprojekt som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 28 000 000 kronor under 2012–2014 (avsnitt 3.7.4),
13. för budgetåret 2011 anvisar ett anslag under utgiftsområde 7 *Internationellt bistånd*, när det gäller anslaget som är avsett för Riksrevisionen, enligt följande uppställning:

Anslagsbelopp

Tusental kronor

Anslag	Anslagstyp	
1:1 Biståndsverksamhet	Ramanslag	28 101 418
1:2 Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida)	Ramanslag	946 110
1:3 Nordiska Afrikainstitutet	Ramanslag	14 963
1:4 Folke Bernadotteakademin	Ramanslag	55 675
1:5 Riksrevisionen: Internationellt utvecklingssamarbete	Ramanslag	40 000
1:6 Institutet för utvärdering av internationellt utvecklingssamarbete	Ramanslag	22 656
2:1 Reformsamarbete i Östeuropa	Ramanslag	1 332 163
Summa		30 512 985

2 Utgiftsområde 7 Internationellt bistånd

2.1 Omfattning

Utgiftsområde 7 Internationellt bistånd underindelas i Internationellt utvecklingssamarbete och Reformsamarbete i Östeuropa.

Ramen för utgiftsområdet

Regeringen föreslår att biståndsramen för 2011 uppgår till 35,2 miljarder kronor, vilket motsvarar 1 procent av beräknad bruttonationalinkomst (BNI). Från biståndsramen görs avräkningar i enlighet med Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD) och dess biståndskommitté (DAC):s definition av bistånd för biståndsklassificerade kostnader. De sammanlagda avräkningarna från biståndsramen uppgår 2011 till 4,7 miljarder kronor. I utgiftsområdet ingår 20,3 miljarder kronor som avser förvaltningskostnader för samarbete inom Östersjöregionen som inte klassificeras som utvecklingsbistånd enligt OECD/DAC. Det föreslagna beloppet för utgiftsområde 7 Internationellt bistånd uppgår därmed till 30,5 miljarder kronor.

Avräkningar från biståndsramen

I den svenska biståndsramen ingår kostnader från andra delar av statsbudgeten som klassificeras som bistånd enligt OECD/DAC.

De sammanlagda avräkningarna från biståndsramen uppgår 2011 till 4,7 miljarder kronor. Det är en minskning med 288 miljarder kronor jämfört med föregående år. Avräkningarna som

andel av biståndsramen uppgår 2011 till 13 procent jämfört med 16 procent 2010.

Nedan följer en beskrivning av de områden som för närvarande avräknas från den svenska biståndsramen.

Skuldavskrivningar

Sverige medverkar i multilateralt överenskomna skuldavskrivningar inom ramen för den s.k. Parisklubben. Det handlar oftast om avskrivningar som ett led i åtagandena under HIPC-initiativet, dvs. det särskilda skuldåtgärdsinitiativet för de fattigaste och mest skuldtungda länderna. De multilaterala överenskommelserna om skuldåtgärder följs sedan upp med bilaterala avtal mellan Sverige och de berörda länderna.

Skuldåtgärder är utvecklingsfrämjande eftersom de bl.a. skapar möjligheter för utvecklingsländer att använda medel, som annars skulle gå till betalningar av räntor och amorteringar, för fattigdomsminskande åtgärder. Eftersom landet i fråga, för att få skuldavskrivning, måste efterleva program överenskomna med IMF (International Monetary Fund) och Världsbanken med krav på reformering av ekonomin, inklusive genomförande av en strategi för fattigdomsminskning, finns det en rimlig förväntan att de frigjorda medlen verkligen används till detta ändamål.

Från biståndsramen avräknas planerade bilaterala skuldavskrivningar för de fattigaste och mest skuldtungda länderna som baseras på multilaterala överenskommelser och där bilateralt avtal om avskrivningen undertecknas av båda parter. Det finns emellertid fortfarande i det läget en betydande osäkerhet kring när en planerad bilateral skuldavskrivning kommer att genomföras och till vilket belopp.

För ett enskilt år kan därför beloppet för avräkningen för de bilaterala skuldavskrivningarna från biståndsramen och den faktiska kostnaden för den bilaterala skuldavskrivningen vara i otakt. Denna diskrepans mellan planerade och faktiska kostnader för bilaterala skuldavskrivningar korrigeras i efterhand. Det innebär över tiden att avräkningen, som görs från biståndsramen, och de faktiska kostnaderna för de bilaterala skuldavskrivningarna kommer att överensstämma. Prognosen för 2007 för bilaterala skuldavskrivningar avseende Liberia uppgick till 200 miljoner kronor och avräknades biståndsramen. Den faktiska kostnaden för den bilaterala skuldavskrivningen till Liberia uppgick till 184 miljoner kronor. Biståndsramen tillförs därmed 16 miljoner kronor 2011.

Regeringen har beslutat (UD2006/4028/MU) att Exportkreditnämnden (EKN) ska kompenseras för kostnader orsakade av bilaterala skuldavskrivningar. Kompensationen till EKN för skuldavskrivningar avseende de fattigaste länderna motsvaras av värderingen av fordran enligt EKN:s värderingsmodell.

Flyktingkostnader

Kostnader för mottagande av asylsökande från utvecklingsländer under deras första år i Sverige ingår som en del av den svenska biståndsramen. Sverige ska såväl kunna hjälpa en person i behov av skydd i ett flyktingläger i t.ex. Sudan, som bekosta omhändertagandet av en flykting under den första tiden han eller hon befinner sig i Sverige.

År 2011 beräknas kostnaden för asylsökande från utvecklingsländer som räknas in i biståndsramen uppgå till 2,6 miljarder kronor, vilket motsvarar cirka 7 procent av det totala biståndet.

Migrationsverket har enligt lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. ett huvudansvar för mottagandet av asylsökande från det att ansökan om asyl lämnas in till dess att personen tas emot i en kommun, om uppehållstillstånd har beviljats, alternativt lämnar landet vid avslagsbeslut. Fram till att personen lämnat mottagandet, t.ex. genom bosättning i en kommun eller återvändande till hemlandet, omfattas han eller hon av lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. Vissa insatser inom mottagandet av asylsökande åligger kommuner och landsting. Det rör sig i första hand om skolgång, omsorg och hälso- och sjukvård. Migrationsverket ansvarar för att ordna boende för de

asylsökande som inte ordnar boende på egen hand. Vidare prövar Migrationsverket behovet av dagersättning och särskilt bidrag till den asylsökande. Därutöver ansvarar Migrationsverket för att erbjuda den asylsökande så kallad organiserad sysselsättning, som i dag främst består av svensk-undervisning, samt att bistå vid bosättning eller återvändande. Från biståndsramen avräknas kostnader för denna verksamhet under det första året, dvs. exempelvis lokaler för mottagande och boende, dagersättning till sökande, ersättningar till landsting (främst hälso- och sjukvård) och kommuner (främst skolkostnader) och organiserad sysselsättning. Utöver kostnader för mottagandet av asylsökande räknas bl.a. även kostnader av för mottagandet av kvotflyktingar och deras resor till Sverige.

Utöver detta görs också en avräkning för kvotflyktingar som överförs till Sverige i form av ett års schablonersättning till kommuner och för kvotflyktingars resor.

EU-bistånd

Från biståndsramen avräknas vidare kostnader för det svenska bidraget till den del av Europeiska unionens (EU) gemensamma bistånd som finansieras genom EU:s reguljära budget. För avräkningen 2011 har Sveriges faktiska kostnader för biståndet på den totala EU-budgeten 2009 använts. För 2011 uppgår avräkningen till knappt 1,3 miljarder kronor. Utöver detta bidrar Sverige även till den Europeiska utvecklingsfonden, EUF, för stöd till länder i Afrika, Karibien och Stilla havsregionen.

EU-kommissionen bedriver utvecklings-samarbete med nästan alla utvecklingsländer och inom ett stort antal sektorer. Utöver de geografiska biståndsprogrammen har EU även tematiska biståndsprogram och instrument. Det finns bl.a. instrument för stöd vid kriser och instabilitet samt för främjande av demokrati och mänskliga rättigheter.

I ministerrådets arbetsgrupper utarbetas förslag till EU:s gemensamma utvecklingspolitik. Sverige är även med och påverkar utformningen av EU:s bistånd i genomförandekommittéerna, expertgrupper och via ambassaderna i fält.

Utrikesförvaltningens förvaltningskostnader

DAC:s riktlinjer lägger fast ett antal principer för vad som kan räknas som förvaltningsresurser för policyarbete och genomförande av utvecklings-samarbete. DAC:s regler omfattar

lönekostnader för personal med biståndsrelaterat arbete vid huvudkontor och vid utlandsmyndigheter samt drift av berörda myndigheter, inklusive kostnader för lokaler, IT, fordon m.m.

Modellen för beräkning av förvaltningskostnaderna baseras på en bedömning av hur stor del av varje individuell utlandsmyndighet/enhets verksamhet som bedriver utvecklingsamarbete och i övrigt arbetar med utvecklingsrelaterade frågor. För avräkningen 2011 används 2009 års kostnader. Avräkningen justeras mellan åren för större kända förändringar såsom nedläggningar, omvandlingar eller etablering av nya utlandsmyndigheter.

Övrigt

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) disponerar 115 miljoner kronor för sin internationella biståndsverksamhet, vilket avräknas från biståndsramen.

Vidare avräknas bidrag till Världssjöuniversitetet (WMU) om ca 22 miljoner kronor och bidrag till demokratiinsatser i Ukraina och Vitryssland om knappt 22 miljoner kronor.

Sveriges bidrag till vissa FN-organs reguljära budget, där en viss del klassificeras som bistånd, avräknas från biståndsramen. Dessa FN-organ är: FAO, UNO, UNPKO, UNESCO, WPO, ILO, ITU, UPU, WHO, WMO, UNEP, UNCTAD, UNIDO. För avräkningen 2011 har faktiskt utbetalt belopp 2009 till dessa FN-organisationer använts för avräkningen 2011, vilket innebär en eftersläpning på två år mellan faktiskt utfall och avräkning från biståndsramen.

Från och med 2011 fördelas stipendiemedel till universitet och högskolor avseende stipendier för särskilt kvalificerade studieavgiftsskyldiga studenter. I enlighet med propositionen Konkurrera med kvalitet – studieavgifter för utländska studenter (prop. 2009/10:65) ska stipendiemedel som avser studenter från länder som enligt OECD/DAC får räknas som biståndsländer avräknas mot biståndsramen, i enlighet med gällande DAC-regler.

Tabell 2.1 Biståndsram, avräkningar och biståndsanslag

Miljoner kronor

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Biståndsram	33 863	31 434	35 160	36 740	38 360	40 040
Avräkningar	4 121	4 955	4 667	4 824	4 915	5 031
<i>Varav:</i>						
Skuldavskrivningar	-215	-	-16	-11	-	-
Flyktningkostnader	2 298	2 588	2 596	2 644	2 708	2 778
EU-bistånd	1 362	1 653	1 250	1 303	1 335	1 369
Utrikesförvaltningens förvaltningskostnader		415	456	460	463	475
Övrigt		299	381	428	409	409
Biståndsdelen av Internationellt utvecklings-samarbete och Reformsamarbete i Östeuropa¹	28 742	26 479	30 493	31 916	33 445	35 009
Biståndsram i procent av beräknad BNI	1,0%	1,0%	1,0%	1,0%	1,0%	1,0%

¹ Inklusive tilläggsbudgetar till statsbudgeten 2010 (prop. 2009/10:99, bet. 2009/10:FiU21, prop. 2009/10:121, bet. 2009/10:FiU35) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition. Internationellt utvecklings-samarbete består av anslagen 1:1 *Biståndsverksamhet* (exkl. samarbetet med Östeuropa), 1:2 *Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete* (exkl. samarbetet med Östeuropa), 1:3 *Nordiska Afrikainstitutet*, 1:4 *Folke Bernadotteakademien*, 1:5 *Riksrevisionen: Internationellt utvecklingssamarbete* och 1:6 *Institutet för utvärdering av internationellt utvecklingssamarbete*. Reformsamarbete i Östeuropa består av anslaget 2:1 *Reformsamarbete i Östeuropa*.

2.2 Utgiftsutveckling

Tabell 2.2 Utgiftsutveckling inom utgiftsområde 7

Miljoner kronor

	Utfall 2009	Budget 2010 ¹	Prognos 2010	Förslag 2011	Beräknat 2012	Beräknat 2013	Beräknat 2014
<i>Internationellt utvecklingssamarbete</i>							
1:1 Biståndsverksamhet	27 125	24 137	24 702	28 101	29 514	31 028	32 569
1:2 Styrelsen för internationellt utvecklings-samarbete (Sida)	953	961	920	946	956	970	991
1:3 Nordiska Afrikainstitutet	14	15	15	15	15	15	16
1:4 Folke Bernadotteakademien	42	47	46	56	56	57	58
1:5 Riksrevisionen: Internationellt utvecklings-samarbete	38	40	39	40	40	40	40
1:6 Institutet för utvärdering av internationellt utvecklingssamarbete	20	21	21	23	23	23	24
Summa Internationellt utvecklingssamarbete	28 192	25 221	25 743	29 181	30 604	32 133	33 697
<i>Reformsamarbete i Östeuropa</i>							
2:1 Reformsamarbete i Östeuropa	1 408	1 278	1 320	1 332	1 332	1 332	1 332
Summa Reformsamarbete i Östeuropa	1 408	1 278	1 320	1 332	1 332	1 332	1 332
Totalt för utgiftsområde 7 Internationellt bistånd	29 600	26 499	27 063	30 513	31 936	33 465	35 030

¹ Inklusive tilläggsbudgetar till statsbudgeten 2010 (prop. 2009/10:99, bet. 2009/10:FiU21, prop. 2009/10:121, bet. 2009/10:FiU35) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

**Tabell 2.3 Härledning av ramnivån 2011–2014. Utgifts-
område 7 Internationellt bistånd**

Miljoner kronor

	2011	2012	2013	2014
Anvisat 2010¹	27 019	27 019	27 019	27 019
<i>Förändring till följd av:</i>				
Pris- och löne- omräkning ²	7	17	31	55
Beslut	-62	-107	-41	-40
Övriga makro- ekonomiska förutsätt- ningar	3 726	5 306	6 926	8 606
Volymer	-157	-279	-451	-590
Överföring till/från andra utgifts- områden	-21	-21	-21	-21
Övrigt ³	1	2	2	1
Ny ramnivå	30 513	31 936	33 465	35 030

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2009 (bet. 2009/10:FiU10).

Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2010 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.³ Övergångseffekter till följd av kostnadsmissig avräkning av myndigheternas förvaltningsutgifter redovisas under övrigt.**Tabell 2.4 Ramnivån 2011 realekonomiskt fördelad.
Utgiftsområde 7 Internationellt bistånd**

Miljoner kronor

	2011
Transfereringar ¹	27 627
Verksamhetskostnader ²	2 883
Investeringar ³	3
Summa ramnivå	30 513

Den realekonomiska fördelningen baseras på utfall 2009 samt kända förändringar av anslagens användning.

¹ Med transfereringar avses inkomstöverföringar, dvs. utbetalningar av bidrag från staten till exempelvis hushåll, företag eller kommuner utan att staten erhåller någon direkt motprestation.² Med verksamhetsutgifter avses resurser som statliga myndigheter använder i verksamheten, t.ex. utgifter för löner, hyror och inköp av varor och tjänster.³ Med investeringar avses utgifter för anskaffning av varaktiga tillgångar såsom byggnader, maskiner, immateriella tillgångar och finansiella tillgångar.

Biståndsramens storlek bestäms utifrån den procentsats (andel av BNI) som riksdagen beslutat om för varje enskilt år. Vid beräkningen av biståndsramen används den senast tillgängliga BNI-prognosen. Varje år rapporteras det totala svenska biståndet efter avslutat budgetår till DAC som ansvarar för att sammanställa medlemsländernas biståndsstatistik. Vid rapporteringstillfället används den senast tillgängliga BNI-prognosen, vilket kan bidra till att skillnader mellan prognos och officiell statistik uppstår. Skillnader mellan budgeterat utvecklingssamarbete och utfall kan också bero på att bidrag till de multilaterala finansieringsinstitutionerna rapporteras i sin helhet till DAC det år skuldsedeln läggs. I statsbudgeten fördelas bidraget i stället över flera år, i den takt utbetalningar görs. För de bilaterala skuldavskrivningarna kan avräkningen vara i otakt mot de faktiskt genomförda bilaterala skuldavskrivningarna som rapporteras till DAC. Detta på grund av att avräkningen budgeteras efter planerade ej genomförda skuldavskrivningar. Även i avräkningen för EU-biståndet kan beloppet i avräkningen, som grundar sig på faktiskt utfall två år tidigare, skilja sig mot faktiskt utfall för gällande år, vilket är den summa som rapporteras till DAC. I rapporteringen ingår även samtliga utgifter, inklusive avräkningar (se tabell 2.1) och skuldavskrivningar, som kan klassificeras som bistånd enligt DAC:s definition. Se årsredovisning för staten 2009 för rapporterat utfall för biståndet 2000–2009.

3 Internationellt utvecklingssamarbete

3.1 Omfattning

Under Internationellt utvecklingssamarbete finns sex anslag: biståndsverksamhet, förvaltningsanslagen för Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida), Nordiska Afrikainstitutet (NAI), Folke Bernadotteakademien (FBA), Institutet för utvärdering av internationellt utvecklingssamarbete (SADEV), Svenska institutet (SI) samt Riksrevisionens anslag för internationellt

utvecklingssamarbete. Insatser inom området finansieras framför allt från biståndsramen. Den del som inte finansieras från biståndsramen är de medel under Sidas förvaltningsanslag som avser förvaltningskostnader för samarbete inom Östersjöregionen, som inte klassificeras som bistånd. Från och med 2008 finansieras utvecklingssamarbetet med Östeuropa från ett eget anslag (avsnitt 4.1).

3.2 Utgiftsutveckling

Tabell 3.1 Utgiftsutveckling inom området Internationellt utvecklingssamarbete

Miljoner kronor

	Utfall 2009	Budget 2010 ¹	Prognos 2010	Förslag 2011	Beräknat 2012	Beräknat 2013	Beräknat 2014
<i>Internationellt utvecklingssamarbete</i>							
1:1 Biståndsverksamhet	27 125	24 137	24 702	28 101	29 514	31 028	32 569
1:2 Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida)	953	961	920	946	956	970	991
1:3 Nordiska Afrikainstitutet	14	15	15	15	15	15	16
1:4 Folke Bernadotteakademien	42	47	46	56	56	57	58
1:5 Riksrevisionen: Internationellt utvecklingssamarbete	38	40	39	40	40	40	40
1:6 Institutet för utvärdering av internationellt utvecklingssamarbete	20	21	21	23	23	23	24
Summa Internationellt utvecklingssamarbete	28 192	25 221	25 743	29 181	30 604	32 133	33 697

¹ Inklusive tilläggsbudgetar till statsbudgeten 2010 (prop. 2009/10:99, bet. 2009/10:FiU21, prop. 2009/10:121, bet. 2009/10:FiU35) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

3.3 Mål

Målet för Internationellt utvecklingssamarbete är att bidra till att skapa förutsättningar för fattiga människor att förbättra sina levnadsvillkor.

3.4 Resultatredovisning

Regeringen lämnade den 25 maj i år en skrivelse till riksdagen om biståndets resultat (skr. 2009/10:214). Regeringen lämnar därför ingen särskild resultatredovisning i denna proposition.

I skrivelsen redogörs för resultat från Sveriges internationella utvecklingssamarbete och reformsamarbetet i Östeuropa. Skrivelsen är avgränsad till det tematiska området miljö och klimat och till de samarbetsländer som står inför en ny strategiperiod. Dessa länder är Burkina Faso, Mali, Georgien och Turkiet. Redovisningen avser både Sveriges bilaterala och multilaterala bistånd. Skrivelsen innehåller även en sammanfattning av de viktigaste verksamhetsnära prestationerna under 2009 för de myndigheter som finansieras inom ramen för utgiftsområde 7, Internationellt bistånd. I bilagan till skrivelsen redogör regeringen för trender inom det globala respektive det svenska utvecklingssamarbetet under perioden 2001–2009.

Det svenska utvecklingssamarbetet inom området miljö- och klimat har gjort stor nytta i relation till uppställda mål. Regeringens bedömning är att många av de insatser som redovisas i skrivelsen visar goda prestationer på program- och projektnivå, exempelvis utarbetade publikationer och riktlinjer, etablerade regionala institutioner, färdigställda handlingsplaner för återställning av områden med nerlagd zinkgruvdrift, antal personer som har genomgått utbildningsprogram om elförsörjning, antal byggda jordvallar för insamling och infiltration av regnvatten. Det är svårare att redovisa effekter, både på kort och på lång sikt. Det finns dock ett antal exempel på insatser där effekter på kort och medellång sikt kan redovisas. Det handlar bland annat om minskat miljöfarligt utsläpp, stärkta landrättigheter och minskat antal konflikter kring land och naturresursanvändning i ett antal provinser, ökad stabilitet, fred och integration mellan länder i en region samt ökade

inkomstnivåer från jordbruket på grund av förbättrad vattentillgång.

Resultatredovisningen för de fyra länderna är omfattande och utgår från målen i de gamla strategierna. Det svenska utvecklingssamarbetet med länderna skiljer sig åt i flera avseenden. Regeringens bedömning är att det inom ramen för målen i samarbetsstrategierna har gjorts framsteg som på sikt kan bidra till förbättrade levnadsvillkor för fattiga människor.

Skrivelsen är en del i regeringens arbete för att förbättra styrningen och resultatredovisningen inom det svenska biståndet. Det återstår dock mycket arbete tills vi har ett resultatorienterat bistånd på alla nivåer och tills vi har etablerat ett arbetssätt som möjliggör systematiska bedömningar av resultatet av den verksamhet som Sverige stödjer. Regeringen behöver fortsätta arbetet med att förbättra styrningen av utvecklingssamarbetet genom realistiska och tydliga mål och Sida behöver snarast implementera systemet för insatsuppföljning som är under utveckling.

3.5 Revisionens iakttagelser

Riksrevisionens revisionsberättelse för samtliga biståndsmyndigheter

Riksrevisionen har för Nordiska Afrikainstitutet och SADEV angivit revisionsberättelse utan anmärkning.

För Folke Bernadotteakademien (FBA) har ingen anmärkning gjorts, däremot har Riksrevisionen i sin rapport angett områden där förbättringar kan göras (Dnr 32-2009-0567). I rapporten nämns särskilt att FBA måste förbättra redovisningen av volymuppgifter och mer detaljerade kostnader för prestationer. Vidare måste FBA göra en bättre jämförelse med insatser gjorda föregående år samt förbättra underlag och kvalitetssäkring i resultatredovisningen. Riksrevisionen rekommenderar slutligen att FBA ser över hur årsredovisningsprocessen och utformningen av resultatredovisningen hanteras för att kunna tydliggöra resultat av utförd verksamhet. Regeringen kommer att följa upp Riksrevisionens rekommendationer med FBA för att se till att bristerna åtgärdas.

För Sida har Riksrevisionen avgivit revisionsberättelse utan anmärkning. Myndigheten har dock fått en upplysning i revisionsberättelsen. Riksrevisionen använder en upplysning för att uppmärksamma läsaren om saker som är viktiga för att förstå årsredovisningen på rätt sätt. Den kan också användas för att lyfta fram något som är viktigt för revisionen, revisorns ansvar eller revisionsberättelsen. Riksrevisionen har följande upplysning när det gäller Sidas årsredovisning:

Som framgår av årsredovisningen har Sida brister i den interna styrningen och kontrollen avseende bl.a. revision som kontrollmetod samt budgetering och uppföljning av förvaltningsanslaget. Bristerna har beskrivits i avsnittet om intern styrning och kontroll, men framgår även av årsredovisningen i övrigt.

Riksrevisionen bedömer att årsredovisningen därigenom i allt väsentligt är rättvisande.

Riksrevisionens övriga granskningar av Sida under 2009

Riksrevisionen har genomfört ett flertal granskningar av Sida under 2009. I Riksrevisionens revisionsrapport (Dnr 32-2009-0577) presenteras en samlad bedömning av granskningarna. I revisionsrapporten framgår att Sida fortfarande har väsentliga brister i sin valda metod att använda revisioner och granskningar som kontrollmetod i biståndsgivning. Sida utför inte tillräckliga bedömningar av risker i de enskilda insatserna, anpassar inte alltid inriktningen på revisionen utifrån genomförda riskanalyser och vidtar inte åtgärder i tillräcklig omfattning när fel och brister har identifierats hos biståndsmottagarna. Sidas hantering av revision som kontrollmetod vid lämnande av budgetstöd och andra former av programstöd samt vid lämnande av stöd till insatser där medel fördelas i flera led uppvisar också brister i flera avseenden.

Sidas rutiner för budgetering och uppföljning av förvaltningsanslaget har enligt Riksrevisionen uppvisat väsentliga brister under 2009. Detta har lett till för höga förvaltningskostnader och att Sida har fått ansöka om utökad anslagskredit hos regeringen.

Riksrevisionen framför också att Sidas styrning och uppföljning av budgetstödet

hantering uppvisar brister och att det saknas tydliga instruktioner för hur Sida ska arbeta med beredning, kontroll och uppföljning av budgetstöd. Riksrevisionen anser därför att det finns risk för att stödformen inte hanteras ändamålsenligt och enhetligt inom Sida.

Riksrevisionen gör bedömningen att ovanstående brister är konsekvenser av att Sida inte har ett tillfredsställande system för intern styrning och kontroll. Sida bör prioritera och fortsätta arbetet med att stärka den interna styrningen och kontrollen i enlighet med förordningen (2007:603) om intern styrning och kontroll.

Riksrevisionens granskning av Sidas resultatbilaga till årsredovisningen visar därutöver att Sida ännu inte har ett system för resultatstyrning som möjliggör uppföljning av resultat på ett systematiskt sätt.

Med anledning av bristerna har Sida fastställt en åtgärdsplan, inklusive en uppföljningsplan.

Riksrevisionen har även granskat hur Sida hanterar stöd till kapacitetsutveckling samt regeringens styrning av detta stöd (RiR 2009:15, Dnr 31 2008-0394). Utgångspunkten för granskningen har varit Parisdeklarationens mål för ett effektivare bistånd och de internationella principer som OECD/DAC tagit fram för stöd till kapacitetsutveckling.

Riksrevisionen bedömer att det utifrån Sidas beslutsunderlag inte är möjligt att avgöra om Sidas stöd till kapacitetsutveckling går till rätt projekt eller om insatserna bidrar till att bygga upp statsförvaltningen långsiktigt. Sidas bedömningar anses på flera punkter vara ofullständiga. Bland annat framgår ofta inte mottagarens efterfrågan på stöd och insatserna saknar uppföljningsbara mål. Dessutom menar Riksrevisionen att det finns brister i Sidas institutionella lärande. Riksrevisionen menar vidare att regeringens samarbetsstrategier och övriga styrdokument inte ger Sida tillräcklig vägledning på flera punkter som är väsentliga för Sidas genomförande av kapacitetsutvecklingsinsatser.

Regeringens åtgärder med anledning av Riksrevisionens granskningar

Regeringen ser mycket allvarligt på att bristerna från Riksrevisionens granskning av årsredovisningen 2008, då Sida erhöll revisionsberättelse

med invändning, kvarstår även 2009. Regeringen har vidtagit ett flertal åtgärder för att säkerställa att Sida kommer tillrätta med bristerna i intern styrning och kontroll.

Regeringen beslutade i juni 2009 om ett uppdrag till Sida (UF2009/42414/USTYR, UF2009/44284/PLAN) att vidta åtgärder för att komma tillrätta med de brister som Riksrevisionen uppmärksammat i den årliga revisionen och att myndigheten ska säkerställa att bristerna inte återupprepas i kommande granskningar. I uppdraget står vidare att Sida snarast ska införa system för att leva upp till bestämmelserna i förordningen om intern styrning och kontroll. Uppdraget resulterade i att Sida i januari 2010 redovisade en åtgärdsplan.

I en skrivelse till regeringen hösten 2009 begärde Sida en utökad anslagskredit för 2009 (UF2009/74505/USTYR). Med anledning av bristerna i ekonomisk planering och uppföljning samt tidigare uppmärksammade brister i intern styrning och kontroll gav regeringen i november 2009 Ekonomistyrningsverket (ESV) och Sida i uppdrag att förbättra och säkerställa den interna styrningen och kontrollen vid Sida. Som en del av uppdraget redovisade ESV i sin rapport Sidas arbete med intern styrning och kontroll (Dnr: 10-1283/2009) ett antal konkreta förslag som syftar till att förbättra den interna styrningen och kontrollen på Sida. I uppdraget ingår även att Sida, med stöd av ESV, ska genomföra åtgärder i syfte att säkerställa en väl fungerande intern styrning och kontroll inom Sida. Uppdraget ska i sin helhet vara slutfört och rapporterat den 31 mars 2011.

I Sidas regleringsbrev för 2010 (UF2009/83257/USTYR, UF2009/83256/PLAN) beslutade regeringen att myndigheten under 2010 särskilt ska prioritera vissa uppgifter. Regeringen vill bl.a. att myndigheten vidtar nödvändiga åtgärder för att upprätthålla en effektiv organisation och säkerställa att myndigheten har en god intern styrning och kontroll, inklusive ett väl fungerande system för ekonomisk planering och uppföljning. Ytterligare en prioriterad uppgift är att säkerställa införandet av ett enhetligt mål- och resultatstyrningssystem. Sida ska under 2010 löpande redovisa genomförandet av regeringens prioriteringar.

Regeringen beslutade den 1 juli 2010 att tillsätta en överdirektör på myndigheten. Regeringen beslutade dessutom att Sida ska ledas

av en styrelse. Myndighetens ansvar har tydliggjorts i en ny instruktion. Den 27 maj 2010 utsåg regeringen en vikarierande generaldirektör. En central utmaning för Sidas nya ledning är bl.a. att säkerställa en god intern styrning och kontroll samt att tillse att beslut om åtgärder för att komma tillrätta med uppmärksammade brister får genomslag. Regeringen kommer noga att följa myndighetens arbete i dessa frågor.

Regeringen beslutade den 10 juni 2010 om nya riktlinjer för samarbetsstrategier för det bilaterala utvecklingssamarbetet (UF2009/90457/USTYR). Riktlinjerna ska tillämpas vid utarbetande, genomförande och uppföljning av samarbetsstrategier. I riktlinjerna förtydligas bl.a. hur Sida ska genomföra kapacitetsutvecklingsinsatser.

När det gäller Riksrevisionens kritik mot Sidas styrning och uppföljning av budgetstöd har regeringen i de nya riktlinjerna tydliggjort vikten av att budgetstöd kombineras med åtgärder för att stärka kapacitetsutveckling, ansvarsutkrävande och finansiell kontroll. I linje med detta anser regeringen det väsentligt att det i samband med budgetstöd görs systematiska bedömningar av samarbetsländernas revisionskapacitet, uppföljningar av genomförda revisioner samt att systematiska riskbedömningar görs. I enlighet med de nya riktlinjerna ska Sida ta fram specifika anvisningar för hantering av såväl generellt budgetstöd som sektorbudgetstöd. Sida bör i detta metodarbete, och bl.a. utifrån de åtgärdsplaner som Sida har tagit fram med anledning av Riksrevisionens granskningar, närmare precisera hur Sida ska arbeta med beredning, kontroll och uppföljning av budgetstöd. Sida bör så långt det är möjligt ge vägledning för hur bedömningar ska göras och vad bedömningarna ska fokusera på.

Därmed anser regeringen att rapporten (RiR 2009:15, Dnr 31 2008-034) är färdigbehandlad. Regeringen kommer löpande att följa upp Sidas genomförande av insatser inom detta område.

3.6 Politikens inriktning

3.6.1 Ett effektivt och generöst bistånd som en del av en samstämmig utvecklingspolitik

Det långsiktiga målet om att utrota fattigdom och förtryck är långt ifrån uppnått. Vi har ett moraliskt ansvar att stödja människor i utsatthet och fattigdom. 2010 års toppmöte om FN:s millenniemål har med största tydlighet visat att världens insatser behöver intensifieras för att millenniemålen ska nås och fattigdomen ska halveras till 2015.

Sverige ska även fortsatt ska ha en ambitiös utvecklingspolitik och ett generöst bistånd. Regeringen avser stärka Sveriges bidrag till millenniemålen bland annat genom ett tydligt fattigdomsfokus där de fattigaste länderna och människorna prioriteras, särskilt i Afrika. En särskild satsning för att motverka barnadödlighet och mödradödlighet och främja hälsa, utbildning och ungas entreprenörskap lanseras under 2011.

Kampen mot fattigdom i dess olika uttryck är inte bara det överordnade målet för det svenska utvecklingssamarbetet utan också en central utgångspunkt för den samlade svenska utvecklingspolitiken, det vill säga summan av utvecklingssamarbetet och samstämmighetspolitiken.

Regeringens samlade utvecklingspolitik uttryckt i politiken för global utveckling, PGU, (Gemensamt ansvar: Sveriges politik för global utveckling, prop. 2002/03:122, samt Globala utmaningar – vårt ansvar, skr. 2007/08:89) innefattar ett effektivt utvecklingssamarbete och en samstämmighetspolitik som syftar till att säkra utvecklingshänsyn i Sveriges samlade agerande. Politiken för global utveckling ger alla statliga aktörer i uppdrag att, inom ramen för egna områdesspecifika målsättningar, söka vägar för att stärka det svenska bidraget till en rättvis och hållbar global utveckling.

Ett effektivt utvecklingssamarbete av hög kvalitet är en förutsättning för att Sverige ska kunna bidra till att skapa förutsättningar för fattiga människor att själva förbättra sina levnadsvillkor.

Utvecklingssamarbetet har även en viktig uppgift att bidra till ansträngningarna att förstärka utvecklingseffekterna av den samlade svenska utvecklingspolitiken.

Sverige bidrar internationellt med svenska erfarenheter av PGU men har också mycket att lära av vad andra aktörer gör. EU:s arbete med Policy Coherence for Development (PCD) granskas under 2011 då EU:s tredje rapport om PCD presenteras av Europeiska kommissionen. Sverige verkar för att rådet beslutar om tydlig vägledning om hur arbetet med PCD kan stärkas för att bättre bidra till ökad samstämmighet i EU:s samlade politik.

Sverige samarbetar inom OECD kring samstämmighet för utveckling. Sverige stödjer OECD, bl.a. i ett arbete med att utveckla metoder för att göra konsekvensbedömningar hur OECD-ländernas politik påverkar utvecklingsländer.

3.6.2 Ett modernt och verklighetsanpassat bistånd

Regeringens tre tematiska prioriteringar

Regeringen har valt att särskilt prioritera tre tematiska områden under mandatperioden: demokrati och mänskliga rättigheter, miljö och klimat samt jämställdhet och kvinnors roll i utveckling. De markerar en tydlig ambitionshöjning där Sverige har ett särskilt mervärde och bedöms kunna påverka utvecklingen i önskvärd riktning. De tematiska prioriteringarna ligger fast. De utgör grundläggande förutsättningar för att stimulera utvecklingens drivkrafter. Avsaknad eller brist inom något av områdena utgör ett allvarligt hinder för utveckling. Prioriteringarna får genomslag i valet av sektorer inom det bilaterala utvecklingssamarbetet, i kanalval och dialogarbete inom det multilaterala utvecklingssamarbetet och i den ämnesstrategiska inriktningen på globala utvecklingsinsatser. Därutöver kommer prioriteringarna till uttryck i särskilda satsningar.

Regeringens engagemang för den tematiska prioriteringen demokrati och mänskliga rättigheter är fortsatt högt motiverat. De senaste 30 åren har antalet auktoritära stater minskat betydligt, samtidigt som nya demokratier vuxit fram. För första gången i historien dominerar den konstitutionella representativa demokratiska styrelseformen i världen. Samtidigt är utvecklingen inte lika positiv överallt och de senaste åren har det kommit oroande signaler som tyder

på att demokrati och politisk frihet snarast minskar i världen.

Det demokratiska samhället med mänskliga rättigheter och rättsstatens principer som grund måste ständigt hävdas. Övergrepp och andra brott mot de mänskliga rättigheterna, ökad misstro mot politiska partier och valda företrädare, ett hårdnande klimat för civilsamhällesorganisationer i många länder, kränkningar av kvinnors rättigheter i konfliktsituationer och bristande rättssäkerhet är allvarliga utvecklingshinder och har på många håll försvagat den demokratiska utvecklingen.

Nya givare ökar i betydelse i många utvecklingsländer, även sådana som inte har demokratiska värden eller mänskliga rättigheter som normativ grund. Det ställer stater och det internationella samfundet samt andra aktörer inför nya utmaningar och kraven på att betona vikten av demokrati och mänskliga rättigheter ökar.

Sverige tillämpar en mångdimensionell syn på fattigdom, som inkluderar brist på valmöjligheter, frihet, rättigheter och politisk makt. Demokratisering byggs inifrån och underifrån, av enskilda människor som agerar tillsammans. Men utvecklingen av demokrati kan och bör stödjas utifrån. I ett land som präglas av politisk frihet kan kraft frigöras för sociala förändringar och för ekonomisk utveckling.

Regeringen antog 2010 en ny policy för demokratisk utveckling och mänskliga rättigheter, Förändring för frihet. Genom policyn höjs ambitionerna och arbetet förtydligas. En central utgångspunkt är att de mänskliga rättigheterna är universella, ömsesidigt samverkande och odelbara. Regeringen konstaterar att respekten för de olika opinionsfriheterna (tanke-, samvets-, religions-, yttrande-, åsikts-, förenings- och mötesfrihet) utgör en stomme i det demokrati-främjande arbetet. Regeringen lyfter särskilt fram i) medborgerliga och politiska rättigheter ii) demokratins och rättsstatens institutioner och procedurer, inklusive partisystem, parlament och valprocesser samt iii) demokratiseringens aktörer som centrala i det svenska demokrati-biståndet. Regeringens grundläggande ställningstaganden avseende rättighetsperspektivet och dess genomförande gäller för hela utvecklingssamarbetet, oavsett sektor.

De särskilda insatserna för demokratisering och yttrandefrihet fortsätter och utökas. Försvarare av demokrati och mänskliga rättig-

heter uppmärksammas och ges stöd. Regeringen förstärker de särskilda insatserna för demokratisering och yttrandefrihet, som därmed uppgår till 150 miljoner kronor för 2011. Regeringen avsätter också särskilda medel för insatser för ökad yttrandefrihet inom ramen för globala utvecklingsinsatser.

Insatser som bidrar till att medborgare i ökande grad kan ställa krav på och utkräva ansvar av sina valda företrädare lyfts fram i satsningen, inklusive insatser inom e-förvaltningsområdet på både central och lokal nivå. Satsningen lägger vidare tyngd vid den betydelse som Internet och annan kommunikationsteknologi kan ha för att främja åtnjutandet av de mänskliga rättigheterna. Demokratiseringens aktörer, som civilsamhällesorganisationer och partier, det fria kulturlivet samt medias roll för demokratisering prioriteras, liksom demokratins institutioner, exempelvis folkvalda församlingar och parlament.

EU:s demokratistöd ska utvecklas och förstärkas, i enlighet med de rådsslutsatser som beslutades av EU:s utrikes- och biståndsministrar under det svenska ordförandeskapet 2009. Mellanstatlig dialog om demokrati ska stimuleras.

Det finns nu också momentum i FN i form av en uttalat höjd ambition att integrera mänskliga rättigheter i FN:s utvecklingssamarbete. Sverige välkomnar detta initiativ och kommer att följa denna frågas utveckling, särskilt inom UNDP, som har ett brett mandat inom demokratisk samhällsstyrning. Sverige har medverkat till att en särskild representant för generalsekreteraren för frågor som handlar om att stoppa våld mot barn inrättats. Sverige stödjer uppbyggnaden av kontoret och kommer fortsatt att stödja detta arbete.

Regeringens satsning inom den tematiska prioriteringen miljö och klimat fortsätter och reflekterar delvis vissa av de åtaganden industri-länderna, EU och Sverige gjort i och med Köpenhamnsöverenskommelsen (Copenhagen Accord). Policyn för miljö- och klimatfrågor i utvecklingssamarbetet, som regeringen antog under 2010, är vägledande och ska, liksom alla policyer, tillämpas i bl.a. strategier för samarbetet med länder, regioner och organisationer samt i Sveriges ståndpunkter inom EU och det multilaterala systemet. Policyn slår fast att verksamheten ska inriktas på förbättrad miljö, hållbart nyttjande av naturresurser och stärkt

motståndskraft mot miljöpåverkan och klimatförändring i utvecklingsländer samt ha begränsad klimatpåverkan.

Miljö- och klimatförändringar har störst påverkan på människor som lever i fattigdom. Fattiga människor som bor i slumområden, på landsbygden eller i avlägsna områden kan vara särskilt utsatta och kvinnor samt barn drabbas oftast värst.

En väl fungerande förvaltning och lagstiftning avseende miljö- och klimataspekter i utvecklingsländer gynnar människor som lever i fattigdom och har stor betydelse för fattigdomsbekämpning. Genom att bidra till goda miljöförhållanden ökar möjligheterna till ekonomisk tillväxt och välfärd och därmed indirekt till trygghet, social jämlikhet, jämställdhet och fred. Fungerande och motståndskraftiga ekosystem, som tillhandahåller både skydd mot klimatförändringar och miljökatastrofer, och tjänster som bidrar till en diversifierad försörjning, är en viktig komponent för att stärka motståndskraft och utvecklingspotential hos människor som lever under fattiga förhållanden. Kunskapen och verktygen för att integrera biologisk mångfald i utvecklingsarbetet och fattigdomsbekämpningen behöver förbättras och tillgängliggöras. Arbetet inom UNEP (United Nations Environment Programme) med att etablera en mellanstatlig kunskapsplattform om biologisk mångfald och ekosystemtjänster (IPBES) bör därför stödjas. Anpassning till klimatförändringens effekter och katastrofriskreducering är avgörande för utvecklingsländernas möjlighet att möta den dubbla utmaning som klimatförändringen och fattigdom utgör. Anpassningsåtgärder krävs bl.a. inom områden som vatten, fiske, jord- och skogsbruk, hälsa, infrastruktur, energi, industri och stadsutveckling. En övergripande prioritering för utvecklingsarbetet avseende miljö och klimat är att öka utsatta människors och länders förmåga till anpassning och riskhantering.

Tillgång till energi, livsmedel och vatten av god kvalitet är grundläggande förutsättningar för ekonomisk och social utveckling. Klimatförändringarna riskerar dock att påverka tillgången negativt. Förbättrad energi- och vattenförsörjning, grön ekonomi och i möjligaste mån hållbara, koldioxidsnåla lösningar, tryggad livsmedelsförsörjning, integrerad vattenresurs- hantering och förbättrad förvaltning är därför

prioriterade frågor i det svenska utvecklingsarbetet.

Skogen producerar viktiga ekosystemtjänster och kan spela en betydelsefull roll för att begränsa klimatförändringarna. Ett hållbart skogsbruk kan också bidra till katastrofriskreducering och underlätta anpassning till klimatförändringarna. Under 2010 gick Sverige med i REDD+ partnerskapet (Reduced Emissions from Deforestation and Forest Degradation in Developing Countries and the role of conservation, sustainable management of forests and enhancement of forest carbon stocks in developing countries). Sverige kommer under 2011 och 2012 att fortsätta att spela en aktiv roll för att utveckla former för det internationella samarbetet kring REDD+. Även åtgärder inom jordbruket kan bidra till minskade växthusutsläpp.

Betydande klimatfinansiering kanaliseras genom de multilaterala utvecklingsbankerna och genom särskilda fonder som bankerna förvaltar. Nya fonder sätts även upp inom FN:s ram. Sverige deltar aktivt i diskussionerna för att kunna påverka framväxten och utformningen av den nya klimatfinansieringsarkitekturen. För att främja effektivitet och ändamålsenliga strukturer kommer Sverige att fortsatt verka för att miljö- och klimatfrågor i högre grad ska integreras i utvecklingsbankernas och FN:s, framförallt UNDP:s kärnverksamhet. Sverige har redan lämnat ett bidrag till Anpassningsfonden.

Sverige kommer med kraft att fortsätta driva på så att reformerna av den Globala miljöfaciliteten (GEF) gör att insatserna bättre svarar mot utvecklingsländernas behov och bidrar till stärkt miljöförvaltning i utvecklingsländerna.

Regeringens fyraåriga klimatsatsning i biståndet fortsätter under 2011 med målet att på effektivaste sätt bidra till långsiktigt anpassningsarbete främst i de fattigaste länderna samt att bidra till utvecklingsländers åtgärder för att begränsa sin klimatpåverkan. År 2011 betalas drygt 1,3 miljarder kronor ut inom ramen för klimatsatsningen. Genom en ökning av medlen till miljölån stärks miljöprofilen i biståndet ytterligare. Regeringen ökar även stödet till vatteninsatser inom ramen för globala utvecklingsinsatser.

Regeringens arbete med att främja jämställdhet och kvinnors rättigheter och roll i det svenska utvecklingsarbetet fortsätter. Styrningen och uppföljningen av arbetet

förstärks genom en ny policy och att metoder och system utvecklas för bättre uppföljning av insatsernas genomslag och resultat i samarbetsländerna. Hög prioritet ges dessutom genomförandet av FN:s säkerhetsråds resolution 1325 om kvinnor fred och säkerhet i länder i konflikt- och postkonfliktsituationer, i enlighet med Sveriges handlingsplan för arbetet 2009–2012.

Merparten av de människor som lever i den djupaste fattigdomen i världen är kvinnor och flickor. Kvinnor har generellt sett lägre inkomster än män och förfogar sällan över egen egendom och kapital, men står samtidigt ofta för livsmedelsförsörjningen och utgör en majoritet av arbetskraften inom jordbruket. De ansvarar ofta för både avlönat och oavlönat arbete inklusive vårdande arbete i hemmet. Fattigdom tenderar att förstärka könsdiskriminering och ojämlika relationer mellan könen. Detta i sin tur påverkar kvinnors och flickors hälsa negativt och hindrar att de kan utbilda sig och delta i ekonomisk och politisk verksamhet. Kvinnor och flickor ses inte heller som förändringsaktörer och som drivkrafter i samhällsutvecklingen i samma utsträckning som män och pojkar.

Fattigdomen minskar när kvinnor deltar i ekonomin och har tillgång till resurser och tillträde till fungerande marknader. Kvinnor måste därför ha god hälsa, inklusive sexuell och reproduktiv hälsa, och ges möjlighet att försörja sig oavsett civilstatus. Detta innebär att investeringar i och stöd till näringslivsutveckling för kvinnor i samarbetsländerna är centralt. Kvinnors yrkesfärdigheter och möjligheter att starta och driva företag måste stärkas och könsdiskriminering på arbetsmarknaden måste motverkas. Utveckling av näringslivet i partnerländer är av stor vikt både för kvinnors entreprenörskap och för deras möjlighet till lönearbete med anständiga villkor.

En mycket viktig del i arbetet är att undanröja juridiska och kulturella hinder för kvinnors äganderätt, tillgång till naturresurser, lika rätt vid skilsmässa och vad gäller arv och icke-diskriminering på arbetsmarknaden. Kvinnors tillgång till hållbara energikällor ska också främjas.

Jämställdhet är inte enbart en kvinnofråga utan omfattar såväl män och kvinnor som pojkar och flickor. Attityder och värderingar kring könsroller och fördelningen av makt upprätthåller könsdiskriminering. Det tar sig bl.a.

uttryck i könsförtryckande beteenden, exempelvis olika former av könsrelaterat våld mot kvinnor och flickor inklusive det utbredda sexuella våldet och andra kränkningar av deras sexuella och reproduktiva rättigheter. Arbetet måste därför riktas till såväl fattiga kvinnor och flickor, män och pojkar, som till insatser som syftar till att förändra institutioner, samhällsstrukturer, normer och attityder.

Sverige verkar för att ett jämställdhetsperspektiv integreras i FN-organens verksamhet och har arbetat för att en ny organisation för FN:s jämställdhetsarbete etablerades av generalförsamlingen i juni 2010. Organisationen, UN Entity for Gender Equality and the Empowerment of Women (UN Women), ska påbörja sin verksamhet den 1 januari 2011. Sverige kommer att ge ett särskilt stöd till den nya jämställdhetsorganisationen och lägga kraft på att delta i utformningen av verksamhetens inriktning. Vidare stödjer Sverige FN:s generalsekreterares särskilde representant för frågor som handlar om att stoppa det sexuella våldet i konflikt- och postkonfliktsituationer. Stödet till FN:s befolkningsfond UNFPA fortsätter och ökar jämfört med 2010.

Sverige verkar även aktivt för att utvecklingsbankerna bättre integrerar ett tydligt jämställdhetsperspektiv i sin verksamhet. Ett konkret resultat av detta är att jämställdhet kommer att utgöra ett särskilt tema för Internationella utvecklingsfonden (IDA) under perioden 2011–2014 och för Världsbankens World Development Report 2012.

Sverige kommer att vara engagerad i uppföljningen av handlingsplanen för 2010–2015 för jämställdhet inom EU:s utvecklingssamarbete som nyligen antogs av rådet.

Förstärka insatser för att nå millenniemålen

Fortsatt satsning på minskad mödradödlighet

Som ett uttryck för regeringens tematiska prioritering jämställdhet och kvinnors roll i utveckling fortsätter 2011 regeringens satsning på det femte millenniemålet. Syftet är att bidra till att minska mödradödligheten med tre fjärdedelar fram till 2015 genom förbättrad mödrhälsovård och förstärkning av sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR).

Förstärkt fokus på barn och ungdomar

För att ytterligare förstärka regeringens arbete för fattigdomsminskning gör regeringen en särskild satsning inriktad på barn och ungdomar. Satsningen uppgår till 500 miljoner kronor och fokus ligger på barn och ungdomars rätt till hälsa, utbildning och sysselsättning.

Den grundläggande utgångspunkten för satsningen på barn och ungdomar är regeringens önskan om att ytterligare förstärka Sveriges bidrag till uppfyllandet av millenniemålen. Vägledande är också FN:s konvention om barnets rättigheter och dess fyra grundläggande principer. Samtliga millenniemål är relevanta för satsningen, särskilt mål 1 om att minska fattigdomen i världen, mål 2 om såväl flickors som pojkaras tillgång till grundutbildning och mål 4 om att minska barnadödligheten. Satsningen har också kopplingar till Sveriges arbete för mål 5 vars syfte är att bidra till minskad mödradödlighet, vilket också har positiva effekter för barns hälsa och utveckling.

Satsningen kommer bl.a. att fokusera på minskning av barnadödlighet genom åtgärder för att förebygga och bekämpa diarré och sjukdomar orsakade av förorenat vatten och bristande sanitet. Ökat stöd till forskning om fattigdomsrelaterade sjukdomar, som främst drabbar barn, kommer också på sikt att bidra till minskning av barns ohälsa.

Regeringens bedömning är att multilaterala och andra internationella aktörer liksom svenska civilsamhällesorganisationer är effektiva kanaler för satsningens genomförande. Svenska civilsamhällesorganisationer har ett brett kontaktnät över hela världen och stor kunskap och erfarenhet från arbete med barns rättigheter i utvecklingsländer inom olika sektorer och områden, såsom hälsa, utbildning, demokrati och mänskliga rättigheter samt jämställdhet.

Regeringen ökar även det svenska bidraget till flera multilaterala organisationer jämfört med 2010, bland annat till UNDP, UNICEF och WFP, vilket ytterligare stärker det svenska bidraget till millenniemålen och de tematiska prioriteringarna.

Utvecklingens drivkrafter

Ekonomisk tillväxt är avgörande för utveckling, ökat välbefinnande och fattigdomsminskning. Det finns inga exempel på länder som framgångsrikt

bekämpat fattigdom utan långvarig och stabil ekonomisk tillväxt.

Ur ett historiskt perspektiv är emellertid utveckling och välbefinnande inte att betrakta som ett naturligt tillstånd. Det är först de senaste 150 åren som, till en början ett fåtal men efter hand allt fler, länder och individer har lyckats lyfta sig ur fattigdom genom hög och uthållig tillväxt.

Hög och uthållig tillväxt är resultatet av en landspecifik kombination av interna och externa tillväxtfrämjande faktorer som kan replikeras. Erfarenheterna visar att en marknadsekonomi, där relativpriser får fungera som huvudmekanism för fördelning och utnyttjande av resurser, är det ekonomiska system som bäst skapar förutsättningar för uthållig tillväxt.

Under 2010 har regeringen antagit en policy för ekonomisk tillväxt i utvecklingssamarbetet. I den konstaterar regeringen att för att skapa god utveckling krävs att tillväxten är långsiktigt hållbar, både ekonomiskt, socialt och miljömässigt och att den präglas av en relativt jämn fördelning och därmed bidrar till minskad fattigdom. Störst effekt uppnås när fattiga människor ges möjlighet att delta i, bidra till och dra nytta av ekonomisk tillväxt.

Drivkrafterna bakom en långsiktigt hållbar tillväxt är många och skiljer sig till viss del åt mellan länder. En gemensam förutsättning är dock existensen av ett tillväxtfrämjande institutionellt ramverk. I det inbegrips makroekonomisk och social stabilitet, ett starkt rättssystem och öppenhet för handel och utländska direktinvesteringar. Handel kan bidra till ökad konkurrens, stordriftsfördelar genom tillgång till nya marknader, förbättrad tillgång till konsumtions- och insatsvaror samt till ny teknologi. Ett livskraftigt inhemskt näringsliv är centralt. Genom ökade förutsättningar för företagare och jordbrukare att handla med omvärlden förbättras deras möjligheter att kunna ta del av globaliseringens fördelar. Ett finansiellt system som är stabilt och transparent skapar förutsägbarhet och incitament för investeringar i utvecklingsländer. Det bidrar på ett betydande sätt till att fattiga länder kan integreras i världsekonomin.

Investeringar i infrastruktur, i humankapital såsom hälsa, utbildning och forskning samt teknisk utveckling, som ökar produktiviteten, är nödvändiga förutsättningar för uthållig tillväxt och utveckling. Hälsa och utbildning har en grundläggande betydelse för en hållbar social och demokratisk samhällsutveckling liksom för

ekonomisk tillväxt och effektiv fattigdomsbekämpning. Möjligheten till arbete och hållbar ekonomisk försörjning är ofta avhängig god hälsa och adekvat utbildning utifrån livscykelns varierade behov och villkor. Stärkta insatser för hälsa och utbildning är centralt för att nå millenniemålen.

Barn och särskilt ungdomar är viktiga aktörer och för att tillvarata dem som en resurs för utveckling är tillgång till hälsa och utbildning liksom ungdomars möjligheter till meningsfull sysselsättning och företagande avgörande.

I de flesta länder är den privata sektorn drivande i strukturomvandling och är ekonomins tillväxtmotor och därmed central för fattigdomsminskning. En växande privat sektor är också en förutsättning för ökade skatteintäkter som kan användas till investeringar i hälsa, utbildning och annan offentlig verksamhet som bidrar till fattigdomsminskning.

Jordbruk, skogsbruk och fiske är viktiga källor till försörjning och sysselsättning för fattiga människor på landsbygden. En trygg försörjning av livsmedel är en förutsättning för mänsklig aktivitet och utveckling. I dagsläget saknar ca 925 miljoner människor världen över en sådan grundläggande trygghet vilket inverkar menligt på såväl individens som samhällets situation och utveckling.

I migration finns en stor potential för utveckling, både för den enskilda migranten och för dennes familj samt för ursprungslandet och för värdlandet. Bland annat bidrar migranternas ekonomiska och sociala remitteringar till utvecklingsländer till utveckling och minskad fattigdom.

Utvecklingshinder

I många utvecklingsländer hämmas ovan nämnda drivkrafter av en rad hinder som gör att utveckling inte kommer till stånd eller sker i den takt som annars vore möjlig. Flera av dessa hinder har redan nämnts.

Utdragna eller återkommande humanitära kriser undergräver redan uppnådda utvecklingsvinster samtidigt som de omöjliggör för befolkningen att skapa uthållig tillväxt. En naturkatastrof kan i ett enda slag, förutom att orsaka mänskligt lidande, radera ett lands möjlighet till ekonomisk tillväxt. De globala humanitära behoven väntas i framtiden både öka

och vara mer komplexa till sin natur. Antalet humanitära kriser orsakade av naturkatastrofer väntas stiga, delvis som en följd av degradering av ekosystem och klimatförändringar. Samtidigt ser vi en utveckling där väpnade konflikter, ofta interna, kan pågå i decennier och därmed skapa långvariga humanitära kriser inklusive utdragna flykting- och internflyktingsituationer. Trenden går i en riktning mot allt fler komplexa katastrofer där människor drabbas av både naturkatastrofer och väpnad konflikt.

Krig och väpnade konflikter har förödande konsekvenser för ekonomiska, demokratiska och sociala aspekter av en hållbar utveckling. Fattiga människor som lever i sådana situationer har mycket svårare att utkräva sina rättigheter och att få sina grundläggande behov tillgodosedda. Att leva i ofrihet och under förtryck utgör i sig ett hinder för utveckling.

Hiv och aids är andra allvarliga utvecklingshinder som hämmar både den sociala och ekonomiska utvecklingen, samtidigt som redan uppnådda utvecklingsframsteg riskerar att raseras. I länder med en utbredd epidemi leder den höga sjukdomsördan till att tillväxten bromsas och i vissa fall även att ekonomin krymper. Trots framgångar i arbetet med att förebygga hiv och med att nå ut med brosmediciner till allt fler, nysmittas årligen miljoner människor över hela världen.

Mer än 100 miljoner barn i världen går inte i skolan och närmare nio miljoner barn dör varje år före sin femte födelsedag. De flesta dör av undernäring eller sjukdomar som kunde ha förebyggts, såsom diarré, malaria, mässlingen och lunginflammation. Flickor, barn i konflikt- och krissituationer, barn med hiv och aids, föräldralösa barn och barn som lever i svårtillgängliga områden är särskilt utsatta och i behov av skydd.

Misshushållning av resurser och kapital utgör ett hinder för ekonomisk tillväxt och utveckling. Korruption inom den offentliga sektorn undergräver statens ställning och motverkar investeringar och handel. Effekter av korruption drabbar den fattiga delen av befolkningen i utvecklingsländer hårdast.

Förstärkta insatser för att stimulera utvecklingens drivkrafter

För att ytterligare stimulera utvecklingens drivkrafter har regeringen i denna budget valt att

särskilt fokusera på några tillväxtfrämjande områden.

I regeringens policy för ekonomisk tillväxt i utvecklingsområdet anges tre fokusområden som särskilt viktiga för att främja ekonomisk tillväxt: stärkta förutsättningar för fattiga människor att delta i tillväxtprocesser, stärkta förutsättningar för utveckling av marknader och företagande och stärkt anpassningsförmåga till förändringar, hot och möjligheter.

I följande avsnitt redogörs för de finansieringskanaler som regeringen anser som särskilt viktiga för att främja ekonomisk tillväxt, dvs. Swedfund International AB, utvecklingslån och garantier samt samarbetet med utvecklingsbankerna. Vidare redogörs för stödet till tryggad livsmedelsförsörjning och handel samt till innovativa insatser på områdena B4D (Business for Development) och ICT4D (Information and Communication Technology for Development), liksom det civila samhällets roll för fattigdomsminskning.

Swedfund International AB

Det statligt helägda bolaget Swedfund International AB är en viktig aktör i arbetet för ekonomisk tillväxt och privatsektorutveckling i utvecklingsländerna. Genom att tillhandahålla riskkapital för investeringar i fattiga och konflikttrubbade länder bidrar bolaget till framväxten av bärkraftiga företag där privat kapital inte kan mobiliseras på grund av politisk risk, utvecklad infrastruktur eller ett svagt inhemskt banksystem. På mer utvecklade marknader, t.ex. länder i Östeuropa som inte är EU-medlemmar, bidrar bolaget till att möta behovet av transparenta och hållbara investeringsvillkor.

De investeringar som möjliggörs med Swedfund som finansiär bidrar bl.a. till sysselsättning, utveckling av lokala marknader, teknik- och kunskapsöverföring, förädling av råvaror, lokal infrastruktur och ökade skatteintäkter. Swedfunds fokus på direkta aktieinvesteringar i företag möjliggör vidare för bolaget att aktivt kunna stötta utvecklingen av företagens verksamhet och inriktning på ett ansvarsfullt företagande (Corporate Social Responsibility, CSR). Därigenom läggs grunden för bärkraftiga och väl fungerande företag och ett livskraftigt inhemskt näringsliv som bygger på fattiga människors medverkan i att skapa ekonomisk tillväxt och hållbar utveckling.

I syfte att ytterligare stärka Swedfunds bidrag till utveckling föreslår regeringen ett kapitaltillskott till Swedfund om 250 miljoner kronor (se avsnitt 3.7). I linje med regeringens fokus på Afrika ska minst 80 procent av de medel som föreslås tillföras Swedfund, avse investeringar i Afrika.

Utvecklingslån och garantier, inklusive miljölån

Regeringen fattade våren 2009 beslut (förordning 2009:320) om reformerade instrument för finansiering av utvecklingsinsatser genom utvecklingslån och garantier. Systemet med utvecklingslån och garantier bygger på en kombination av två element: 1) en biståndsgåva förmedlad av Sida som villkoras av att motparten lånefinansierar en del av investeringen och 2) en garanti av lånet som vid behov ställs ut av Sida. Systemet är obundet och innehåller följaktligen inte krav om svenska leveranser.

Generellt syftar de reformerade instrumenten till att den privata sektorn ska ta ett större ansvar för finansiering av utvecklingsinsatser, samtidigt som avsikten är att stärka de fattiga ländernas egna finansiella system och se till att resurserna allokeras effektivt. Utvecklingslån och garantier ska ses som komplement till andra mer traditionella biståndsinstrument. Därför är bedömningarna av förutsättningarna att använda dessa instrument nära kopplade till de processer som styr det långsiktiga bilaterala utvecklings-samarbetet.

I samband med ovan nämnda beslut infördes en ny facilitet, miljölån, för särskilda miljö- och klimatinsatser. Syftet med finansiering av miljölån är att underlätta tillgången av kapital för finansiering av investeringar riktade mot miljöproblem och effekter av klimatförändringar. Miljölån kan kanaliseras antingen bilateralt eller via särskilda fonder i främst regionala utvecklingsbanker.

Användning av utvecklingslån och garantier, i såväl det bilaterala utvecklings-samarbetet som genom de multilaterala utvecklingsbankerna, bidrar till att göra biståndet mer katalytiskt och ökar förutsättningarna att involvera fler aktörer och resurser. Detta kan belysas med följande exempel:

I en pågående insats i Bangladesh, vars syfte är att ge fattiga hushåll tillgång till miljövänlig energi, har Sida genom den nya miljölåne-faciliteten, kopplat det svenska bidraget (65 miljoner kronor) till lån från lokala mikro-

finansorganisationer. Gåvan sänker lånebehovet för inköp av solpaneler till en nivå som möjliggör för fattiga hushåll att finansiera sina lån, samtidigt som mikrofinansorganisationernas risker blir ekonomiskt hanterbara. I detta fall är återbetalningstiden cirka tre år, med en total kostnad för energi och återbetalning av lånen som är lika stor eller lägre än de kostnader som hushållen tidigare hade för sina energibehov. Effekten väntas bli att även fattigare familjer som annars inte skulle ha haft denna möjlighet kan få tillgång till billig, tillförlitlig och förnybar energi med teknik som minskar koldioxidutsläppen.

Genom att inte finansiera insatsen som en ren gåva utan istället utnyttja lokalt sparande och lokala mikrofinansorganisationer kan det svenska stödet användas för att subventionera insatsen och på det viset öka antalet familjer som kan få del av teknikväxlingen till billigare, renare och mer tillförlitlig energi. Förfarandet innebär att den svenska insatsen kan växlas upp från 15 000 familjer till 140 000 familjer. Insatsen kan samtidigt komma att bidra till ett ökat förtroende mellan låntagare och långivare och därmed till en mer effektiv lokal finansiell sektor. Det svenska biståndet har därmed möjlighet att nå fler och resultera i en mer mångdimensionell utveckling och samtidigt bidra till en positiv miljöinriktad teknikväxling.

Regeringens bedömning är att det reformerade låne- och garantiinstrumentet, under den korta tid det varit i bruk, visar på hur biståndet med relativt begränsade och enkla medel kan verka på ett katalytiskt och kostnadseffektivt sätt. Exemplet från Bangladesh visar också på hur lokalt engagemang och riskdelning mellan olika intressenter kan lösa fattiga människors primära behov. Miljöeffekterna får i detta sammanhang närmast ses som en bonus.

För att möjliggöra en fortsatt utveckling och ökad användning av utvecklingslån och garantier i utvecklingssamarbetet bör den garantiram som riksdagen beviljar regeringen öka från 5 till 10 miljarder kronor. Regeringen avser att öka medlen för miljölån från 200 till 250 miljarder kronor.

Sveriges stöd till utvecklingsbankerna

Genom omfattande långivning, rådgivning och teknisk assistans är utvecklingsbankerna centrala för att främja ekonomisk tillväxt. Bland annat till följd av ökade utlåningsvolymerna under den

ekonomiska krisen förhandlas kapitalökningar och påfyllnader av fonder för de fattigaste länderna inom Världsbanken, Afrikanska utvecklingsbanken och Interamerikanska utvecklingsbanken. Sverige kommer under 2011 att ingå avtal för att fullgöra sina åtaganden inom flertalet av dessa påfyllnader. Som en del av uppföljningen av dessa kommer Sverige att fortsätta arbetet för åtgärder som ytterligare förbättrar bankernas förmåga att svara upp mot utvecklingsländernas synpunkter och behov.

Sveriges stöd till tryggad livsmedelsförsörjning och handel

En säker ägande- och nyttjanderätt till jordbruks- och skogsmark samt till fiskevatten, tillgång till vatten och andra produktionsresurser, fungerande marknader och infrastruktur samt tillgång till kapital och kunskap och teknologi – inte minst för småskaliga lantbrukare och kvinnor – är exempel på viktiga element i en framgångsrik politik för global livsmedelsförsörjning. Sverige stödjer sådana insatser, både inom det bilaterala och multilaterala utvecklingssamarbetet samt genom EU.

Den särskilda livsmedelsinsatsen om 100 miljoner kronor mot hunger och undernäring som initierades 2009 och följdes upp 2010, fortsätter 2011 och ökar i belopp till 225 miljoner kronor, varav en del avser livsmedelsforskning. Svenska insatser för tryggad livsmedelsförsörjning sker särskilt inom mark- och vattenfrågor, ökad produktivitet och hållbarhet inom jordbruket samt för att utveckla fungerande marknader.

Sverige deltar även i det pågående internationella arbetet, främst inom ramen för FN, för att minska antalet hungrande i världen. Inför en väntad ny höjning av livsmedelspriserna kommer Sverige att ge bidrag för att stärka beredskapen att mildra de kortsiktiga effekterna genom insatser på det humanitära området.

Sverige vill att fler länder ska kunna ta del av de fördelar som det innebär att kunna verka på världsmarknaden och stödjer därför bl.a. kompetensuppbyggnad inom detta område. Det är viktigt, inte minst mot bakgrund av att många av de allra fattigaste människorna och länderna drabbades särskilt hårt av den ekonomiska krisen.

Bristande resurser och kapacitet försvårar utvecklingsländernas möjligheter att ta del av

frihandels positiva effekter. Sverige är pådrivande internationellt för att det handelsrelaterade biståndet ska öka och effektiviseras samt för att stärka fattigdomsperspektivet i detsamma.

Stöd till innovativa insatser inom ICT4D och B4D

Insikten att vi lever i en digitaliserad värld ska även avspeglas i biståndet. Informations- och kommunikationsteknologi för utveckling (Information and Communication Technology for Development – ICT4D) handlar om att i biståndet använda informationsteknologi för att bidra till ökade möjligheter till utveckling, entreprenörskap, ansvarsutkrävande, deltagande, tillväxt, frihet och kunskap. Biståndet kan handla om att skapa tillgång till informations- och kommunikationsteknologi genom att tillhandahålla utbildning, infrastruktur, teknisk utrustning och internetuppkopplingar.

Inom programmet B4D (Business for Development) eftersträvas nya former för dialog och samverkan med näringslivet. Målet är att tillsammans med företagen bidra till minskad fattigdom och miljöpåverkan, skapa fler och bättre jobb samt gynna tillväxt. Utgångspunkten för stödet inom detta verksamhetsområde är att stimulera näringslivsutveckling och entreprenörskap i utvecklingsländer. Inom B4D-programmet är företags miljömässiga och sociala ansvar, offentligt-privat samarbete och socialt entreprenörskap exempel på fokusområden.

Regeringen har därför uppdragit till Sida att avsätta medel bl.a. för att möjliggöra innovation, kompetensförsörjning, metod- och kapacitetsutveckling inom ICT4D och B4D. Vidare ska ICT4D inriktas mot områdena demokratisk utveckling och mänskliga rättigheter samt hälsa och utbildning.

Stöd genom svenska organisationer i det civila samhället

Det civila samhällets aktörer har en nyckelroll för fattigdomsminskning och en särskild betydelse och potential för att bidra till demokratisk utveckling och ökad respekt för de mänskliga rättigheterna i utvecklingsländer. Därför genomförs en betydande del av svenskt bistånd i samarbete med civilsamhällesorganisationer.

I Sveriges policy för stöd till det civila samhället i utvecklingsländer lägger regeringen

fast ett enhetligt förhållningssätt till det civila samhället inom svenskt utvecklingssamarbete. Det övergripande målet för stödet är: Ett livskraftigt och pluralistiskt civilt samhälle i utvecklingsländer som bidrar effektivt, med ett rättighetsbaserat arbete, till minskad fattigdom i alla dess dimensioner.

Svenska civilsamhällesorganisationer spelar en central roll genom stödet till och samverkan med partnerorganisationer i utvecklingsländer. För att nå det övergripande målet ska stödet genom svenska civilsamhällesorganisationer, inom ramen för anslagsposten *Stöd genom svenska organisationer i det civila samhället*, inriktas på kapacitetsutveckling av civilsamhällesorganisationer i utvecklingsländer för att dessa ska kunna arbeta på ett rättighetsbaserat sätt i sina roller som röstbärare och organisatörer av tjänster. Stödet ska bidra till demokratisering och ökad respekt för fattiga och diskriminerade människors mänskliga rättigheter inom aktuella sektorer.

Regeringen arbetar kontinuerligt med att utveckla formerna för samråd med det civila samhällets organisationer. Det civila samhällets roll i utvecklingssamarbetet ska ytterligare tydliggöras.

Stödet genom svenska organisationer i det civila samhället ökar, bland annat som en del av den riktade satsningen på barn och unga.

Förstärka insatser för att överbygga utvecklingshinder

Några utvecklingshinder ter sig särskilt angelägna att överbygga med hjälp av det svenska biståndet: humanitära kriser, krig och väpnade konflikter, hiv/aids samt korruption. I följande avsnitt redogör regeringen för arbetet inom dessa områden.

Sveriges humanitära engagemang

Sverige kommer under 2011 förstärka det humanitära engagemanget för att möta växande humanitära behov. Regeringen satsar ytterligare 700 miljoner kronor för att bistå fattiga i världens humanitära kriser. Under 2010 har regeringen fattat beslut om en ny policy för humanitärt bistånd. Det humanitära biståndet ska fortsatt vara behovsbaserat och Sverige ska aktivt bidra till att stärka det internationella humanitära systemets förmåga att snabbt, effektivt och på ett samordnat vis hantera

humanitära kriser. Sverige avser ytterligare betona vikten av internationellt samarbete och koordinering i samband med humanitära insatser. FN:s ledande och samordnande roll ska värnas. Sverige ska fortsatt arbeta för respekten för och efterlevnaden av internationell humanitär rätt, liksom de grundläggande humanitära principerna om humanitet, opartiskhet, neutralitet och oberoende. Detta är särskilt viktigt i konfliktmiljöer så att humanitära aktörer under säkra förhållanden kan nå nödställda människor.

För att minska utsattheten ska särskild vikt läggas vid åtgärder för att stärka katastrofberedskap och förebygga naturkatastrofers skadeverkningar. Sådana riskreducerande insatser ska utformas så att den lokala kapaciteten stärks. På så sätt kan det humanitära biståndet bidra till ett mer motståndskraftigt samhälle vilket i förlängningen också är utvecklingsfrämjande. Vidare ska Sverige verka för stärkt samspel mellan det humanitära och det långsiktiga biståndet.

Sveriges arbete i konflikt- och postkonfliktländer

En stor del av det svenska utvecklingssamarbetet äger rum i länder i konflikt- och postkonfliktsituationer, där fattigdomen ofta är som störst. Det innebär att biståndet genomförs i komplexa, riskfyllda och föränderliga miljöer. Ofta sker utvecklingsinsatserna parallellt med humanitära insatser och med en fredsbevarande närvaro där såväl militära som civila komponenter ingår.

Sverige har lång erfarenhet av utvecklingssamarbete i konflikt- och postkonfliktsituationer, bl.a. från stöd till fredsprocesser och konfliktförebyggande i Afrika, Latinamerika och Mellanöstern. Trots att processerna har haft olika dynamik, olika utgång och skiftande förutsättningar för utvecklingssamarbetet finns tydliga lärdomar, däribland behovet av långsiktigt engagemang, risktagande, snabbhet och fokus på utsatta grupper. I kraft av att ofta betraktas som en opartisk aktör, har Sverige ofta en gynnsam position att lyfta känsliga frågor i dialog med samarbetsregeringar och andra samarbetsparter samt främja förtroende mellan parter. Under 2010 har regeringen antagit en ny policy för säkerhet och utveckling som lyfter fram och redogör för Sveriges ambitioner för fattigdomsbekämpning i konflikt och postkonfliktländer. Sverige är även engagerat i det arbete med säkerhet och utveckling samt sårbara

och sviktande stater som bedrivs inom EU, vilket kommer att konkretiseras i en handlingsplan.

Multilaterala aktörer är ofta särskilt viktiga i ett konfliktfyllt sammanhang. Sverige ger ett stort stöd till UNDP:s avdelning för krisförebyggande och återhämtning (BCPR) samt till FN:s fredsbyggande fond (PBF), som båda bidrar till bl.a. tidig återuppbyggnad i postkonfliktländer. Sverige kommer att fortsätta sitt arbete för att sårbara och sviktande stater ska ges särskild uppmärksamhet i utvecklingsbankernas verksamhet, bl.a. genom ökad andel personal i fält i dessa länder och genom förmånliga krediter. Samverkan och arbetsfördelning mellan bankerna och FN-organen är av särskild vikt i dessa länder.

Hiv och aids – individen i fokus

Kampen mot hiv och aids kommer fortsatt att vara en viktig del av Sveriges internationella arbete. Regeringen har genom en särskild policy för Sveriges internationella agerande på hiv- och aidsområdet skapat en plattform för effektiva svenska insatser. Målet för arbetet är minskad utsatthet för hiv och aids och ökade möjligheter till ett meningsfullt liv för de grupper som främst drabbas.

Arbetet tar sin utgångspunkt i rättighetsperspektivet och i fattiga människors perspektiv på utveckling och genomsyras av kravet på stärkt respekt för de mänskliga rättigheterna och ökad jämställdhet. Individen sätts i fokus. Med denna utgångspunkt uppmärksammas även barnens och unga människors samt sårbara gruppers behov av ökat stöd, synlighet och möjligheter att påverka sina levnadsvillkor. Det förebyggande arbetet samt lindrandet av de långsiktiga effekterna av hiv och aids ges särskild prioritet. En central plattform för genomförandet av policyn utgörs av Globala fonden för hiv och aids, tuberkulos och malaria. Sverige arbetar för en reform som gör att låginkomstländer med hög sjukdomsburda i första hand ska komma i fråga för stöd. Sverige arbetar även för en översyn och reformering av systemet för styrning och ansvarsutkrävande i fondens verksamhet. Vidare verkar Sverige för att FN:s gemensamma program mot hiv och aids – UNAIDS – fortsätter att stärka sitt preventionsarbete, med särskilt fokus på jämställdhet och SRHR.

Sverige agerar för en effektiv respons på hiv och aids, men också för ett effektivare utnyttjande av de medel som ställs till förfogande. För detta krävs både att hiv och aids i ökad grad blir del av länders samlade satsningar på hälsa, särskilt sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter, att de drabbade ländernas egna insatser ökar samt att det internationella stödet samordnas bättre.

Effektiva åtgärder mot hiv och aids kräver ett aktivt engagemang av ett stort antal aktörer – statliga och icke-statliga – i Sverige och internationellt. En samsyn är nödvändig i agerandet och insatserna måste utgöra stöd för de drabbade ländernas egna prioriteringar, planer och program. Ett ansvarsfullt ledarskap krävs, både på det politiska planet och inom det civila samhällets organisationer. Erfarenheter visar att sådant ledarskap är nödvändigt för att lyckas i kampen mot hiv och aids. Hiv och aids är därför en viktig dialogfråga för Sverige, såväl på politisk nivå som i det löpande arbetet. Regeringen har i samarbete med RFSU och Sida utvecklat ett referensmaterial till stöd för dialoger om hiv och aids och andra SRHR-frågor. Informationen till ambassadörer om SRHR med utgångspunkt i detta material genomfördes under våren 2010 och detta arbete kommer att följas upp med ambassaderna. En strategi för särskilda hiv/aids insatser i Afrika kommer att tas fram under 2010.

Sveriges agerande för aktiv korruptionsbekämpning

Fattigdom, brist på demokrati och korruption går ofta hand i hand. Korruption är på samma gång både ett uttryck för och en följd av underutveckling. Det är därför ett faktum att de flesta av de länder som får bistånd också hör till världens mest korrupta länder enligt Transparency International.

Regeringen avser att stärka arbetet med anti-korruption bl.a. genom att i högre utsträckning lyfta fram korruptionsfrågorna och ställa krav i dialogen med våra samarbetspartners. Sverige ska agera vid minsta misstanke om korruption och säkerställa att det inom biståndsförvaltningen finns robusta och tydliga system för att hantera misstankar om korruption. En aktiv korruptionsbekämpning kräver samverkan mellan stater och medborgare, mellan olika institutioner och aktörer. Frimodiga och granskande medier, starka självständiga nationella revisionsinstitutioner och möjligheter

till ansvarsutkrävande i parlamentet, liksom ökad transparens och rätt till information är grundläggande komponenter. Sverige ska bli bättre på att samarbeta med andra för att förebygga och bekämpa korruption, exempelvis genom samarbete mellan rättsvärdande myndigheter.

Genom uppdrag i regleringsbrevet säkerställer regeringen nu att Sida har en stark och självständig funktion för hantering av korruptionsfrågor, inklusive ett s.k. whistleblower system. Utrikesdepartementet kommer att skapa en liknande funktion för misstankar om oegentligheter bl.a. gällande de delar av biståndet som departementet ansvarar för.

En aktiv korruptionsbekämpning kräver insatser som kan bidra till att komma till rätta med brist på insyn och ansvarsutkrävande. När det gäller att bidra till ökad insyn handlar det t.ex. om att synliggöra givarstöd och offentliga budgetar, stärka oberoende revisioner, främja offentlighetsprincipen och skapa system för transparenta upphandlingar. Att skapa möjligheter till ansvarsutkrävande handlar t.ex. om att stärka fria medier, ett oberoende rättsväsende och ett aktivt civilsamhälle, men också om att skapa tekniska förutsättningar för informationsutbyte och granskning med hjälp av informations- och kommunikationsteknologiska tjänster. Ett regionalt antikorrupsionspaket för Afrika utformas under 2011 inom ramen för den regionala Afrikastrategin.

Den privata sektorn och näringslivet – såväl lokala som internationella företag – har en viktig roll att spela för att motverka korruption i utvecklingsländer. Genom ett ansvarsfullt företagande kan näringslivet bidra till ökad öppenhet och konkurrens vad gäller upphandlingar samt en ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbar tillväxt. Det av regeringen nybildade Rådet för näringsliv och utveckling (NU), med syfte att ta tillvara det svenska näringslivets erfarenheter och kompetens, kommer att få en viktig funktion i att främja ekonomisk tillväxt genom ett ansvarsfullt företagande i utvecklingsländer.

Sverige har tillträtt FN-konventionen mot korruption och deltar i en rad andra initiativ mot korruption, såväl multilaterala som företagsrelaterade. Det omfattar ett aktivt deltagande i arbetsgrupper inom ramen för FN-konventionen mot korruption (UNCAC) – framför allt i den grupp som ansvarar för översyn av parternas tillämpning av konventionen genom den mekanism som kom

på plats under Sveriges ordförandeskap i EU hösten 2009. Sverige stödjer detta finansiellt genom sitt bidrag till FN:s organ mot droger och brottslighet, UNODC.

Därtill kommer deltagande i arbetet med förebyggande åtgärder, tekniskt bistånd samt återställande av tillgångar – ett område där Sverige också bidrar till det s.k. StAR-initiativet (Stolen Asset Recovery Initiative), ett samarbete mellan Världsbanken och UNODC. Sverige ger ett viktigt stöd för minskad korruption genom utvecklingsbankernas arbete med god samhällsstyrning, i vilket stöd till förstärkt offentlig finansiell styrning och kontroll ingår.

Sveriges stöd till företagsrelaterade uppförandekoder omfattar bl.a. OECD:s riktlinjer för multinationella företag, FN:s Global Compact samt EITI (Extractive Industries Transparency Initiative). EITI syftar till att stärka resursrika länders möjlighet att hantera sina intäkter från råvaruutvinning genom ökad transparens och ökat ansvarstagande.

3.6.3 Fortsatt reformering av biståndet och biståndsförvaltningen

Regeringen har sedan den tillträdde hösten 2006 genomfört ett antal reformer i syfte att skapa bättre förutsättningar för ett effektivt och resultatorienterat bistånd. En rad utmaningar återstår dock. Reformeringen av biståndet ska därför fortsätta för att möjliggöra en kraftsamling, framförallt för jordens allra fattigaste.

Det är regeringens bedömning att biståndet måste bli mer transparent. Ett arbete har därför inletts med att öppna biståndet för ökad insyn och idéer från fler. Samtidigt bör biståndets och biståndsförvaltningens ändamålsenlighet och måluppfyllelse kontinuerligt prövas. Målsättningen är att åstadkomma en så effektiv fattigdomsbekämpning som möjligt.

Ett öppet och effektivt bistånd

Öppna biståndet är benämningen på regeringens fortsatta reformering av det svenska biståndet. Åtgärder kommer att vidtas för att åstadkomma ett mer effektivt och öppet bistånd, bl.a. genom att använda de möjligheter som globaliseringen och den teknologiska utvecklingen skapar.

Öppna biståndet tar fasta på behovet av ökad öppenhet och transparens för att öka kunskapen om biståndet och förbättra förutsättningarna för ansvarsutkrävande och granskning, för att främja nytänkande och för att öka samverkan med andra delar av samhället. Regeringens avsikt är att transparens, deltagande från och samverkan med fler aktörer ska genomsyra hela biståndet.

Aktiv transparens

Som ett led i arbetet för att öka effektiviteten i biståndet har en transparensgaranti införts inom det svenska biståndet. Regeringens ambition är att de skattemedel som används för bistånd ska vara möjliga att följa. Transparensgarantin innebär att det ska vara enkelt att ta del av relevant information om biståndet – det ska tydligt framgå vad som görs, när, hur och varför, för hur mycket pengar och med vem. Biståndsinformationen ska publiceras aktivt och göras snabbt tillgänglig och jämförbar i ett öppet format. Regeringens ambition är att alla intresserade ska kunna följa hela biståndskedjan, från övergripande beslut om biståndets inriktning och fördelning, till enskilda beslut, utbetalningar, genomförande och uppföljning.

Dagens digitaliserade verklighet gör det möjligt att tillämpa offentlighetsprincipen på ett mer aktivt sätt. I dag blir information tillgänglig på begäran. Ett utvecklat sätt att tillämpa offentlighetsprincipen inom biståndsförvaltningen ska medföra att all information som inte är föremål för sekretess ska göras tillgänglig på Internet.

Som ledande biståndsgivare med en lång öppenhetstradition och en tydlig demokratiagenda har Sverige särskild anledning att uppfylla de transparenskrav som på senare tid aktualiserats på den internationella biståndsdagordningen.

Insyn och öppenhet är grundläggande förutsättningar för demokratiskt ansvarsutkrävande. Regeringen har därför i propositionen En offentlig förvaltning för demokrati, delaktighet och tillväxt (prop. 2009/10:175) tydliggjort vikten av ökad öppenhet och tillgänglighet till offentlig information där biståndet omnämns särskilt. Regeringens princip är att offentlig information är att betrakta som gemensamma resurser och att handlingar som myndigheter tillhandahåller därmed ska kunna vidareutnyttjas fritt. Mer tillgänglig biståndsinformation förväntas ge bättre underlag för beslut om biståndets

inriktning samt underlätta synliggörandet av biståndets resultat. Det är regeringens avsikt att ökad öppenhet inom biståndet även ska begränsa utrymmet för korruption, duplicering och felaktig resursanvändning och stärka förutsättningarna för ansvarsutkrävande. Förbättrad tillgång till information kan således bidra till ökad effektivitet och förutsägbarhet i biståndet.

Införandet av en transparensgaranti i det svenska biståndet kan härledas till Parisdeklarationen och handlingsplanen från Accra (Accra Agenda for Action) där betydelsen av transparens och ansvarsutkrävande särskilt har tydliggjorts och där Sverige tillsammans med andra givare har åtagit sig att öka insynen i biståndet. International Aid Transparency Initiative (IATI), som Sverige och många andra givare och partnerländer undertecknat, konkretiserar dessa åtaganden. Frågan om ökad öppenhet och transparens i den offentliga förvaltningen har även aktualiserats på EU-nivå. Under det svenska ordförandeskapet i EU 2009 antogs en ministerdeklaration om e-förvaltning som klargör vikten av att öppna den offentliga förvaltningen i syfte att göra det möjligt för offentlig information att återanvändas av olika aktörer, att förbättra insynen i ärendeprocesser samt att hitta nya och effektiva sätt att involvera medborgare och företag i policyprocesser.

Ökat ansvarsutkrävande

Biståndet måste ställa krav och utkräva ansvar. Det krävs mod att säga ifrån och säga stopp, att bromsa, frysa och avsluta insatser och samarbeten när de inte håller måttet eller lever upp till förväntningarna. År 2007 fokuserades det svenska biståndet till ett mindre antal samarbetsländer. Under våren 2009 genomfördes en uppföljning av denna landfokusering som framför allt beaktade arbetsfördelningen mellan olika biståndsgivare, förekomsten av korruption och graden av kränkningar av de mänskliga rättigheterna och brister i demokratin, liksom graden av biståndsberoende. Som ett resultat av denna uppföljning kommer några bilaterala samarbetsstrategier att ändra inriktning, dialogens inriktning förtydligas i vissa fall och samarbetet att avslutas i något fall. Med början 2011 ominriktas och minskar exempelvis de svenska biståndsinsatserna i Etiopien.

För att ytterligare säkerställa en effektiv medelsanvändning och uppnå ökad transparens ser regeringen som ett led i Öppna biståndet

över de kriterier som används i bedömningarna av de multilaterala organisationerna. En granskning har genomförts av transaktionskostnader och ersättningsnivåer inom de multilaterala organisationerna för att se till att Sveriges bidrag används på ett ändamålsenligt sätt. Frågor om transparens och öppenhet drivs också aktivt i Sveriges påverkansarbete i de multilaterala organisationerna.

För att bidra till ökad effektivitet i den del av biståndet som kanaliseras via svenska civilsamhällesorganisationer, har en ny strategi antagits av regeringen. Nivån på administrationskostnaderna begränsas till högst 8 procent i syfte att finansiella bidrag i så hög utsträckning som möjligt kanaliseras till verksamhet i samarbetsländerna.

Nya aktörer och mer kunskap

Ett effektivt och ändamålsenligt utvecklings-samarbete förutsätter ökad samverkan med och engagemang från fler och nya aktörer, inklusive den privata sektorn och civilsamhällesorganisationer. Regeringen anser därför att inte minst näringslivets aktörer måste få mer kunskap om hur ingångarna till biståndet ser ut, guidas till styrdokument, ansökningsförfaranden m.m. Det nyligen inrättade Rådet för näringsliv och utveckling är ett exempel på hur samarbetet med näringslivet kan öka.

Regeringen anser att tillgången till forskningsbaserad kunskap är viktig för utvecklingen i utvecklingsländerna. Regeringens policy, Forskning för utveckling, gäller perioden 2010–2014 och anger att det övergripande målet för det forskningsstöd som finansieras under utgiftsområde 7 är att stärka och utveckla forskning av relevans för fattigdomsbekämpning. Detta ska ske genom såväl kapacitetsuppbyggnad av forskning i utvecklingsländer liksom genom relevant svensk och internationell forskning. De resultat och spridningseffekter som genereras genom det svenska stödet till forskning ska kommuniceras till andra områden och aktörer som är relevanta för utveckling i samarbetsländer och inom det svenska utvecklings-samarbetet. Regeringen ökar därför stödet till forskningssamarbete 2011.

Enligt regeringens bedömning är ökad konkurrens nyttigt för biståndets resultat och en förutsättning för att innovationer ska tas tillvara på ett bättre sätt. Regeringen menar vidare att delaktigheten i och granskningen av biståndet

skulle kunna förbättras genom ökad samverkan med den intresserade allmänheten. Andra biståndsgivares modeller för s.k. gemensam problemlösning ska därför analyseras som grund för ett förslag om hur allmänhetens kunskaper och idéer skulle kunna tas tillvara.

Strategiskt val av biståndsformer och finansieringsmodeller

Ett effektivt och resultatriktat utvecklings-samarbete förutsätter medvetna och strategiska val mellan olika samarbetspartners och samarbetsformer.

I det internationella utvecklingsarbetet har bistånd genom projektstöd varit den dominerande samarbetsformen och är så fortfarande. För samarbetsländerna har det ofta inneburit svårigheter att samordna och styra ett stort antal projekt som inte sällan har hanterats utanför samarbetspartners ordinarie strukturer.

Med utgångspunkt i internationella åtaganden om biståndseffektivitet är det regeringens avsikt att andelen programbaserat bistånd ska öka. En programansats är ett förhållningssätt i utvecklingsarbetet som grundas på principen om samordnat stöd för ett lokalt ägt program – en nationell utvecklingsplan, sektorplan eller en organisations program – under samarbetspartners ledarskap. Det innebär att biståndet anpassas till samarbetspartners prioriteringar och hanteras inom ramen för samarbetspartners reguljära planering, genomförande och uppföljning.

Regeringen har i de nya riktlinjerna för samarbetsstrategier angivit principer för ett effektivt bistånd och för olika samarbetsformer. Utgångspunkten är att det svenska utvecklingsarbetet ska tillämpa en programansats. I enlighet med handlingsplanen från Accra och EU:s operativa ramverk för biståndseffektivitet ska användning av samarbetspartners system utgöra förstahandsalternativ när samarbetet utformas. Programansatsens förhållningssätt kan och bör tillämpas i förhållande till olika samarbetsformer och samarbetspartners, vilket innebär att även projektstöd mer systematiskt ska använda samarbetspartners system.

Förutsättningarna att tillämpa en programansats varierar mellan olika landkategorier. I länder med vilka Sverige bedriver ett långsiktigt programsamarbete finns vanligen goda förutsättningar för att tillämpa programansatser och att i ökad utsträckning använda samarbetslandets

system. I denna kategori länder utgår idag cirka 57 procent av biståndet genom Sida i form av programstöd. I konflikt- och postkonfliktländer liksom i reformsamarbetet med Östeuropa är andelen programansatser lägre (cirka 23 respektive 9 procent) och endast en mindre andel av biståndet kanaliseras genom samarbetslandets system. I dessa länder, där samarbetet ofta sker med andra aktörer än staten, handlar det framför allt om att tillämpa en programansats i förhållande till de aktörer som Sverige samarbetar med. Inom reformsamarbetet i Östeuropa finns det inte en tradition av att arbeta med programansatser, men i flera länder tas i ökad utsträckning initiativ att tillämpa detta förhållningssätt. En ökad andel programansatser och användning av samarbetsländernas system ställer krav på reformer och andra åtgärder för att stärka offentlig finansiell styrning och kontroll.

Regeringen har sett över riktlinjerna för generellt budgetstöd för fattigdomsbekämpning och har utformat riktlinjer för andra samarbetsformer, såsom sektorbudgetstöd. Riktlinjerna tydliggör att budgetstöd ska kombineras med åtgärder till stöd för kapacitetsutveckling, ansvarsutkrävande och finansiell kontroll.

När användningen av samarbetspartners system ökar blir arbetet med kapacitetsutveckling, framför allt inom offentlig finansiell styrning, än mer angeläget. Ett annat viktigt område är åtgärder för att förbättra medborgarnas möjligheter att utkräva ansvar. Det kan ske genom reformer som förbättrar öppenhet och insyn, stärker gransknings- och kontrollfunktioner samt genom stöd till det civila samhället och andra oberoende aktörer.

Regeringens syn är att olika former av samarbete kompletterar varandra. Gåvobistånd till exempelvis den offentliga förvaltningen eller det civila samhället kan kombineras med lån och garantier för investeringar i den privata sektorn. På så sätt kan utväxlingen av biståndet öka. Se vidare om utvecklingslån och garantier i avsnittet Utvecklingslån och garantier, inklusive miljölån (sidan 25).

Ökad effektivitet på det multilaterala området

De senaste årens åtgärder för att effektivisera och höja kvaliteten på det multilaterala utvecklingsarbetet har gett resultat. Sverige har nu en rad verktyg på plats för att stärka styrningen av arbetet.

Strategin för multilateralt utvecklingssamarbete (multistrategin) är grundstenen i Sveriges multilaterala utvecklingssamarbete. Under 2010 utvärderade SADEV (Institutet för utvärdering av internationellt utvecklingssamarbete) strategins genomförande. Under 2011 kommer utvärderingens rekommendationer tas om hand och bearbetas vidare.

Även riktlinjer för ansvarsfördelningen för det svenska multilaterala utvecklingssamarbetet, som antogs av regeringen 2009, kommer att utvärderas under 2010. Riktlinjerna innebär att det nu finns en mer tydlig och effektiv ansvarsfördelning inom Regeringskansliet och gentemot Sida. Identifierade förändringsbehov och kompletteringar kommer att följas upp under 2011.

Arbetet med att genomföra organisationsbedömningar och organisationsstrategier fortsätter. Bedömningarna kommer fortsatt att utgöra en viktig grund för att avgöra storleken på de svenska basbudgetstöden till de multilaterala organisationerna. Samtidigt arbetar Sverige tillsammans med andra givare, inom ramen för MOPAN (Multilateral Organisations Performance Assessment Network), med att genomföra bedömningar av organisationerna och på så sätt minska transaktionskostnaderna. I samarbete med andra givare kommer Sverige även att fortsätta arbeta för att finna bättre former för att bedöma de multilaterala organisationernas externa effektivitet. Utöver detta kommer ytterligare ansträngningar att göras för att öka Sveriges kapacitet att analysera organisationernas egna resultatramverk och budgetar.

Vidare kommer Sverige under 2011 att lägga stor vikt vid det fortsatta arbetet med att effektivisera FN:s verksamhet på utvecklingsområdet. Ett av målen kommer att vara att utvidga den pilotverksamhet som nu pågår om ett samstämmigt FN-agerande på landnivå.

I förhandlingarna om kapitalhöjningar och påfyllnader i utvecklingsbankerna har Sverige framgångsrikt verkat för tydligare och mer enhetliga resultatramverk för att stärka bankernas bidrag till tillväxt och utveckling i verksamhetsländerna. Sverige kommer 2011 att följa upp hur dessa nya ramverk integreras i bankernas löpande verksamhet.

Inom EU kommer Sverige att verka för att EU agerar mer samlad på det utrikespolitiska området under Lissabonfördraget och att den nya organisationsstrukturen, med den nya

utrikestjänsten, bidrar till att EU blir en ännu mer effektiv partner för utveckling. Arbetet för ett närmare samarbete med EU-delegationer och övriga medlemsstater i fält kommer att fortsätta. Nya rutiner för att säkerställa ett samstämmigt och handlingskraftigt svenskt agerande i EU:s genomförandekommittéer på det utvecklingspolitiska området kommer att tillämpas.

En tydligare styrning

Inriktningen för regeringens styrning av myndigheterna är att den ska vara tydlig, långsiktig, strategisk och resultatriktad (prop. 2007:08:100, prop. 2008/09:1 och prop. 2009/10:175). Detta är vägledande för regeringens kontinuerliga översyn av styrningen av biståndet och biståndsförvaltningen.

Regeringen har sedan den tillträdde 2006 vidtagit en rad åtgärder för att förbättra styrningen av biståndet, genom att bl.a. inrätta en modell för förstärkt resultatstyrning och förtydliga policystrukturen i biståndet. För att skapa en mer tydlig och tematisk styrning har regeringen utarbetat en enhetligare policystruktur.

OECD/DAC konstaterade i en granskning av den svenska biståndspolitikerna från 2009 att Sverige har kommit långt i arbetet med att förtydliga styrningen av biståndet men att mer återstår att göra. OECD/DAC rekommenderade därför Sverige att ytterligare tydliggöra hur olika styrdokument förhåller sig till varandra. Arbetet för att renodla styrningsmodellen kommer därför att fortsätta.

Att det finns brister i styrningen inom biståndsförvaltningen har även uppmärksammats av Riksrevisionen och Ekonomistyrningsverket som bl.a. har granskat den interna styrningen och kontrollen inom Sida. Verksamhetsmässiga, ekonomiska och organisatoriska brister har påtalats, vilket bl.a. har lett till att regeringen har reviderat instruktionen, tillsatt en överdirektör och ändrat ledningsform så att Sida nu leds av en styrelse.

Tydliga prioriteringar är en nödvändig, men inte tillräcklig förutsättning för att politiken ska få genomslag. Det krävs också en tydlig strategisk styrning, effektiva myndigheter samt en tydlig roll- och ansvarsfördelning mellan regeringen och myndigheterna samt mellan myndigheterna.

Regeringens fortsatta arbete med att utveckla styrningen av biståndet kommer att fokusera på bl.a. biståndsförvaltningens förutsättningar att genomföra politiskt fattade beslut.

Beskrivning av anslagsposterna

Regeringen har de senaste åren redovisat hur regeringen avser fördela anslaget 1:1 *Biståndsverksamhet* på anslagsposter. För att ytterligare öka transparensen ges även en kort redovisning av den verksamhet som bedrivs inom ramen respektive anslagspost.

Tabell 3.2 Anslaget 1:1 Biståndsverksamhet, utvecklingssamarbete genom Sida

Tusental kronor

	Utfall 2009	Budget 2010 ¹	Förslag 2011
Humanitära insatser och konflikthantering	2 654 540	2 273 000	2 705 000
Informations- och kommunikationsverksamhet	35 954	87 550	96 300
Globala utvecklingsinsatser ²	2 397 802	1 783 000	1 958 000
Stöd genom svenska organisationer i det civila samhället	1 327 979	1 140 700	1 497 700
Asien	1 759 731	1 611 000	1 524 000
Mellanöstern och Nordafrika	465 047	410 000	450 000
Latinamerika	866 551	670 000	567 000
Afrika	4 638 529	5 259 400	5 598 000
Östeuropa och Centralasien			
- ODA-länder	113 882	60 000	0
- icke ODA-länder	9 630	0	0
Forskningsarbete ³	1 028 339	400 000	550 000
Särskilda insatser för demokratisering och yttrandefrihet	62 049	120 000	150 000
Miljölån	271 521	200 000	250 000
SUMMA	15 631 554	14 014 650	15 346 000

¹ Inklusivt tilläggsbudgetar till statsbudgeten 2010 (prop. 2009/10:99, bet. 2009/10:FiU21, prop. 2009/10:121, bet. 2009/10:FiU35) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

² Anslagsposten Globala utvecklingsinsatser kommer att delas upp på tre: globala ämnesstrategiska utvecklingsinsatser, kapacitetsutveckling och samverkan samt särskilt demokratistöd genom svenska partianknutna organisationer.

³ Fr.o.m. 2010 ingår bilaterala och regionala forskningsinsatser i Sidas regionala anslagsposter. För 2010 uppgår detta belopp till 500 mnkr.

Tabell 3.3 Anslaget 1:1 Biståndsverksamhet, utvecklingssamarbete genom UD m.fl.

Tusental kronor

	Utfall 2009	Budget 2010 ¹	Förslag 2011
Internationella finansieringsinstitutioner	3 270 514	2 570 780	3 168 826
Europeiska utvecklingsfonden (EUF)	1 020 505	1 050 800	1 068 600
FN:s ekonomiska och sociala verksamhet			
- Basbudgetstöd till FN:s ekonomiska och sociala verksamhet	3 599 961	3 274 500	3 449 000
- Övrigt stöd till FN-relaterad verksamhet	27 747	38 000	68 000
Konflikthantering	503 087	433 200	380 500
Globalt utvecklingssamarbete			
- Organisations- och temastöd	2 639 878	2 196 638	4 015 023
- Konferenser, seminarier, utredningar och projekt	47 716	48 850	20 675
- Svenska institutet i Alexandria	12 464	12 740	12 740
Ekonomiska program	134 775	178 978	209 954
Östeuropa och Centralasien			
- ODA-länder	467	0	0
- icke ODA-länder	14 241	0	0
SUMMA UD	11 271 355	9 804 486	12 393 318
Rikspolisstyrelsen (RPS)	151 588	195 000	200 000
Svenska institutet (SI)	33 420	30 000	60 000
Verksamhetsbidrag NAI	13 011	13 000	14 000
Kammarkollegiet	14 000	34 000	34 000
Kriminalvården	9 865	17 700	26 000
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)	265	0	0
Folke Bernadotteakademien	0	28 100	28 100
SUMMA	11 493 504	10 122 286	12 755 418

¹ Inklusiva tilläggsbudgetar till statsbudgeten 2010 (prop. 2009/10:99, bet. 2009/10:FiU21, prop. 2009/10:121, bet. 2009/10:FiU35) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

Tabell 3.4 Basbudgetstöd till FN:s ekonomiska och sociala verksamhet 2008–2011

Tusental kronor

	Årsbidrag 2008	Årsbidrag 2009	Budget 2010	Förslag 2011
FN:s utvecklingsprogram (UNDP)	720 000	720 000	630 000	689 000
FN:s kapitalutvecklingsfond (UNCDF)	40 000	40 000	35 000	35 000
FN:s barnfond (UNICEF)	460 000	560 000	471 000	480 000
FN:s kvinnofond (UNIFEM)	22 000	26 000	26 000	26 000
FN:s befolkningsfond (UNFPA)	400 000	450 000	423 500	445 500
FN:s världslivsmedelsprogram (WFP)	450 000	485 000	480 000	556 500
FN:s flyktingkommissarie (UNHCR)	584 000	620 000	599 000	613 000
FN:s hjälporganisation för Palestinaflyktingar (UNRWA)	272 000	285 000	276 000	282 000
FN:s organ mot brott och narkotika (UNODC)	90 000	90 000	45 000	45 000
FN:s program för boende och bebyggelse (UN-HABITAT)	21 000	22 000	11 000	11 000
FN:s samlade program mot hiv/aids (UNAIDS)	242 000	290 000	266 000	266 000
FN:s industriutvecklingsorganisation (UNIDO) ¹	9 765	11 961	12 000	0
SUMMA	3 310 765	3 599 961	3 274 500	3 449 000

¹ Från och med 2011 utbetalas bidrag till UNIDO från UO 24.

Biståndsverksamhet, utvecklingssamarbete genom Sida

Nedan följer en beskrivning av respektive anslagspost i tabell 3.2, Biståndsverksamhet, utvecklingssamarbete genom Sida.

Humanitära insatser och konflikthantering

Medlen ska användas i enlighet med gällande strategi för humanitärt bistånd. Den samlade svenska humanitära biståndspolitikerna vägleds av de humanitära principerna om humanitet, opartiskhet, neutralitet och oberoende. Avgörande för huruvida insatser ska genomföras är den nödlidande människans behov.

Informations- och kommunikationsverksamhet

Medlen ska användas i enlighet med gällande strategi för informations- och kommunikationsverksamhet. Målet för informations- och kommunikationsverksamheten är att den svenska allmänheten har god kunskap om situationen i utvecklingsländer, svenskt bistånd och dess resultat samt frågor som rör utvecklingens drivkrafter i utvecklingsländer. Regeringen avser låta genomföra en särskild utvärdering av verksamheten under anslagsposten.

Globala utvecklingsinsatser

Medlen ska finansiera strategiska insatser på global nivå som uppfyller följande kriterier: 1) verksamhet som mer effektivt kan genomföras av en internationell organisation än av Sverige bilateralt, 2) insatser som kompletterar och stärker det bilaterala utvecklingssamarbetet och ger synergieffekter som ökar effektivitet, genomslag och kvalitet i det samlade svenska utvecklingssamarbetet, 3) insatser inom prioriterade områden som är underförsörjda eller arbetar i "motvind".

Anslagsposten Globala utvecklingsinsatser kommer att delas upp på tre: globala ämnesstrategiska utvecklingsinsatser, kapacitetsutveckling och samverkan samt särskilt demokratistöd genom svenska partianknutna organisationer.

Stöd genom svenska organisationer i det civila samhället

Medlen ska användas i enlighet med gällande strategi för stöd genom svenska organisationer i det civila samhället. Det övergripande målet för

stödet är ett livskraftigt och pluralistiskt civilt samhälle i utvecklingsländer som bidrar effektivt, med ett rättighetsbaserat arbete, till att minska fattigdom i alla dess dimensioner utifrån sin roll som röstbärare och organisatör av tjänster.

Asien, Latinamerika, Afrika, Mellanöstern och Nordafrika

För samtliga anslagsposter ska medlen användas i enlighet med gällande samarbetsstrategier eller motsvarande.

Forskningsamarbete

Medlen ska användas i enlighet med gällande strategi för forskningsamarbete. Det övergripande målet är att stärka och utveckla forskning av relevans för fattigdomsbekämpning i utvecklingsländer.

Särskilda insatser för demokratisering och yttrandefrihet

Medlen ska användas i enlighet med gällande strategi för särskilda insatser för demokratisering och yttrandefrihet. Insatserna ska syfta till att stärka förändringsaktörer, såväl individer som grupper, som verkar för demokratisering och yttrandefrihet.

Miljölån

Medlen ska användas i enlighet med gällande strategi för miljölån. Genom denna finansieringsform är avsikten att öka samlade ländernas tillgång till kapital för investeringar riktade mot miljöproblem och effekter av klimatförändringar.

Biståndsverksamhet, utvecklingssamarbete genom UD, RPS, SI, NAI, FBA, Kammarkollegiet och Kriminalvården

Nedan följer en beskrivning av respektive anslagspost i tabell 3.3, Biståndsverksamhet, utvecklingssamarbete genom UD, RPS, SI, NAI, FBA, Kammarkollegiet och Kriminalvården.

Internationella finansieringsinstitutioner

Stöd till Internationella valutafondens lånefaciliteter, Världsbanksgruppen, regionala utvecklingsbanker samt Nordiska utvecklingsfonden och Internationella jordbruksutvecklingsfonden.

Europeiska utvecklingsfonden (EUF)

Medel till Europeiska utvecklingsfonden, för stöd till länder i Afrika, Karibien och Stilla havsregionen. Fonden förvaltas av Europeiska kommissionen och Europeiska investeringsbanken (EIB).

FN:s ekonomiska och sociala verksamhet

Basbudgetstöd till FN:s ekonomiska och sociala verksamhet: Avser icke-öronmärkt stöd till budgeten i FN:s fonder och program. Stödet beslutas årligen mot bakgrund av bl.a. regeringens politiska prioriteringar, bördefördelning bland givarna samt svensk bedömning av organisationernas effektivitet och relevans för de utvecklingspolitiska målen.

Övrigt stöd till FN-relaterad verksamhet: Avser stöd till FN:s reformarbete – uppföljning och genomförande av reforminitiativ som syftar till reformering av FN-systemets verksamhet inom det ekonomiska och sociala området och till individuella FN-organs pågående reformerings- och effektiviseringsprocesser.

Konflikthantering

Finansiellt stöd till verksamhet och initiativ på området civil konflikthantering. Underlättande av fredsprocesser, säkerhetsfrämjande insatser inklusive genom främjandet av de mänskliga rättigheterna, insatser för säkerhetssektor-reformer samt genomförande av FN:s säkerhetsrådsresolution 1325 om kvinnor, fred och säkerhet och Sveriges nationella handlingsplan på området.

Globalt utvecklingssamarbete

Organisations- och temastöd: Avser organisations- och temastöd i enlighet med regeringens prioriteringar inom följande områden: demokratisk utveckling och mänskliga rättigheter, miljö och klimat, jämställdhet och kvinnors roll i utveckling, ekonomisk tillväxt inklusive handel, social utveckling och trygghet (inklusive smittsamma sjukdomar, hiv och aids) och humanitärt bistånd.

Under 2011 beräknas 8 miljoner kronor användas för kostnader och hyresavtal avseende IDEA:s nyttjande av lokaler.

Konferenser, seminarier, utredningar och projekt: Medlen får användas för vissa temporära verksamheter inom prioriterade områden, exempelvis finansiering av tillfällig förstärkning i

samband med utredningar, seminarier, konferenser, information, projekt, uppdragsforskning, kompetensutveckling, internationella förhandlingar, tillfälligt upprättade internationella kommissioner, erfarenhets- och kompetensutbyte samt deltagande av personer från utvecklingsländer.

Svenska institutet i Alexandria: Svenska institutet i Alexandria har till uppgift att främja ökade kontakter mellan Sverige och övriga länder i Europa, Egypten samt övriga länder i Mellanösternregionen. Institutet ska i sin verksamhet behandla frågor som är av betydelse för den politiska, ekonomiska och sociala utvecklingen inom regionen.

Ekonomiska program

Finansierar Sveriges internationella åtaganden för skuldlättnader samt kompensationsanspråk från Exportkreditnämnden (EKN) – med anledning av bilaterala skuldavskrivningar vilka överenskommit i Parisklubben (för vidare information se kapitel 2).

Biståndsverksamhet genom Rikspolisstyrelsen och Kriminalvården

Avser att med bred geografisk representation ställa svensk personal till förfogande för freds-, säkerhetsfrämjande och konfliktförebyggande verksamhet, främst inom ramen för FN, OSSE och EU.

Biståndsverksamhet genom Svenska institutet

Avser gäststipendier och expertutbyte samt ledarskapsprogram och utbytesprogram för unga ledare. Från och med 2011 inrättas ett särskilt stipendieprogram för avgiftsbelagda studier vid svenska universitet och högskolor för studenter från länder med vilka Sverige bedriver långsiktigt utvecklingssamarbete.

*Biståndsverksamhet genom Nordiska**Afrikainstitutet (NAI)*

Verksamhetsbidrag till Nordiska Afrikainstitutet som avser den nordiska samfinansierade verksamheten.

Biståndsverksamhet genom Kammarkollegiet

Avser verksamhet i enlighet med förordningen (2008:1272) om Swedfund International AB:s stöd till små och medelstora svenska företags investeringar i Swedfunds samarbetsländer samt Swedfund International AB:s

administrationskostnader för dessa (Swed-partnership).

*Biståndsverksamhet genom Folke
Bernadotteakademien*

Avser projekt och uppdrag inom bl.a. konflikt-förebyggande och medling, personalförsörjning till internationella insatser och säkerhetssektor-reform (SSR).

3.7 Budgetförslag

3.7.1 1:1 Biståndsverksamhet

Tabell 3.5 Anslagsutveckling för 1:1 Biståndsverksamhet

Tusental kronor

2009	Utfall	27 125 058	Anslags- sparande	940 441
2010	Anslag	24 136 936 ¹	Utgifts- prognos	24 702 130
2011	Förslag	28 101 418		
2012	Beräknat	29 513 802		
2013	Beräknat	31 027 811		
2014	Beräknat	32 568 763		

¹Inklusive tilläggsbudgetar till statsbudgeten 2010 (prop. 2009/10:99, bet. 2009/10:FIU21, prop. 2009/10:121, bet. 2009/10:FIU35) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

Anslaget används för internationellt utvecklingssamarbete. Medlen från anslaget får användas för att subventionera premier för garantier i enlighet med förordningen (2009:320) om finansiering av utvecklingslån och garantier för utvecklingssamarbete. Inom ramen för den del av anslaget som Regeringskansliet beslutar om finns möjlighet att använda medel för temporär verksamhet inom avgränsade projekt. För den del som Svenska institutet disponerar beräknas 9 500 000 kronor användas till förvaltningskostnader. För den del som Kammarkollegiet disponerar avses 4 000 000 kronor användas till förvaltningskostnader för Swedpartnership (Startprogrammet).

Bemyndiganden om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag: Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2011 för ramanslaget 1:1 *Biståndsverksamhet* besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 51 630 000 000 kronor under 2012–2028.

Skälen för regeringens förslag: För att främja en högre grad av förutsägbarhet i biståndsgivningen behöver ekonomiska avtal inom biståndsverksamheten kunna ingås. Nya

åtaganden beräknas uppgå till drygt 9 miljarder kronor. Myndigheter som disponerar bemyndiganden under anslaget är Regeringskansliet, Sida och Svenska institutet.

För den del som Regeringskansliet beslutar om beräknas nya förpliktelser ingås 2011 till ett belopp om drygt 1 miljard kronor. Framförallt rör det sig om kapitalökningar i Världsbanken (IBRD), Afrikanska utvecklingsbanken (AfDB) och Interamerikanska utvecklingsbanken (IDB) samt påfyllnad i det multilaterala skuldavskrivningsinitiativet (Multilateral Debt Relief Initiative, MDRI). Mellan 2012 och 2017 beräknas infriade åtaganden uppgå till mellan 6 miljarder kronor och 3 miljarder kronor per år för att därefter successivt minska till ca 3 miljoner kronor 2028.

För den del av anslaget 1:1 *Biståndsverksamhet* som Sida disponerar beräknas nya förpliktelser ingås 2011 till ett belopp om drygt 8 miljarder kronor. Åtagandena består av insatser som löper under flera år och som berör alla Sidas verksamheter. Nya verksamhetsmässiga förpliktelser och tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag t.o.m. 2017. År 2012 beräknas infriade åtaganden uppgå till drygt 8 miljarder kronor, 2013 till ca 6 miljarder kronor, 2014 till knappt 4 miljarder kronor. Mellan 2015 och 2017 beräknas infriade åtaganden uppgå till mindre än 1 miljard kronor per år. De angivna beloppen är osäkra. Utfallet kan bl.a. komma att påverkas av att avtal sluts senare än beräknat samt att det i mottagarländerna inträffar oförutsedda händelser som inverkar på planerade beslut om projekt och program. Förändringar kan även inträffa på grund av att utbetalningar av redan beslutade insatser förskjuts över tiden.

För den del av anslaget 1:1 *Biståndsverksamhet* som Svenska institutet disponerar beräknas nya förpliktelser ingås 2011 till ett belopp om ca 26 miljoner kronor. Åtagandena består framför allt av fleråriga stipendier.

Tabell 3.6 Särskilt bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Miljoner kronor

	Utfall 2009	Prognos 2010	Förslag 2011	Beräknat 2012	Beräknat 2013-2028
Ingående åtaganden	38 250	38 354	55 848		
Nya åtaganden	11 932	29 055	9 593		
Infriade åtaganden	11 828	11 561	13 928	14 197	37 316
Utestående åtaganden	38 354	55 848	51 513		
Erhållet/förslaget bemyndigande	50 749	60 210	51 630		

Garantgivning

Regeringens förslag: Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2011 för ramanslaget 1:1 *Biståndsverksamhet* ikläda staten betalningsansvar i form av statliga garantier som inklusive tidigare gjorda åtaganden uppgår till ett belopp av högst 10 220 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Av den föreslagna garantiramen avser 10 miljarder kronor Sidas garantgivning. Denna innefattar såväl äldre system för biståndsgarantier och fristående garantier som garantier enligt det system som infördes 2009. Efterfrågan på dessa nya garantier är stor, bl.a. på grund av stor osäkerhet på de internationella kapitalmarknaderna. Samtidigt möjliggör garantierna att risker delas med andra finansiärer och att betydande synergieffekter uppstår, vanligen uppgående till mellan två och fem gånger det utställda garantibeloppet. Regeringen anser därför att användningen av garantierna som biståndspolitiskt instrument bör öka.

220 miljoner kronor avser garantier för de lån som Europeiska Investeringsbanken lämnar inom ramen för Lomé IV Bis och Cotonou-avtalet.

Regeringens förslag: Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2011 ikläda staten betalningsansvar i form av statliga garantier för Nordiska investeringsbankens miljöinvesteringsslån som inklusive tidigare gjorda åtaganden uppgår till ett belopp av högst 103 720 437 euro.

Skälen för regeringens förslag: De nordiska regeringarna beslutade 2002 att höja ramen för Nordiska investeringsbankens (NIB) miljöinvesteringsslån, som är en viktig del av det förstärkta miljösamarbetet inom Nordliga dimensionen, från 100 miljoner euro till 300 miljoner euro. Med anledning av denna höjning har riksdagen bemyndigat regeringen att under åren 2002–2010 ställa ut garantier för dessa lån.

Regeringen föreslår att riksdagen godkänner ett statligt garantiåtagande om högst 103 720 437 euro 2011 för NIB:s miljöinvesteringsslån, motsvarande ca 939 miljoner kronor.

Eventuella infrianden av garantier finansieras av Riksgäldskontorets garanti-reserv. Regeringen bedömer att inga inbetalningar av garantiavgifter kommer att behöva göras till garantireserven de närmaste åren, varför något anslag för att finansiera sådana avgifter inte heller behöver föras upp på statsbudgeten.

Regeringens förslag: Riksdagen godkänner att Sverige medverkar i kapitalhöjningen i Afrikanska utvecklingsbanken (AfDB), som innebär att Sverige under 2011–2018 till AfDB ska inbetala 436 956 000 kronor, och bemyndigar regeringen att ikläda staten betalningsansvar i form av statliga garantier till AfDB som inklusive tidigare gjorda åtaganden uppgår till ett belopp av högst 936 640 000 Units of Accounts (UA).

Skälen för regeringens förslag: Den djupa globala ekonomiska nedgången innebär att den kraftiga tillväxt som Afrika åtnjutit de senaste åren vändes och att efterfrågan på lån från

AfDB ökade markant. Detta påskyndade behovet av en kapitalhöjning och banken beslöt tidigare lägga en planerad kapitalhöjning med ett år. Medlemsländerna beslöt i maj 2010 att öka kapitalbasen från ca 24 miljarder UA till ca 68 miljarder UA. Sveriges ägarandel i AfDB uppgår till 1,54 procent och består i nuläget till cirka 90 procent av garantier. Sveriges kapitalandel förblir oförändrad efter höjningen.

Regeringen anser att det är mycket angeläget att den aktuella kapitalhöjningen kan genomföras för att AfDB långsiktigt ska kunna bidra till utveckling och fattigdomsbekämpning i Afrika.

Kapitalhöjningen i AfDB innebär att Sveriges grundkapital i AfDB ökar från ca 336 miljoner UA till ca 1 miljard UA. Ökningen finansieras med garantier till 94 procent och inbetalningar av kapital till 6 procent. Sverige ska därmed öka garantiåtagandet gentemot banken från 302 290 000 UA till 936 640 000 UA samt under åren 2011–2018 till AfDB inbetala 40 490 000 UA. I svenska kronor innebär detta att Sveriges garantiåtagande gentemot banken beräknas öka från ca 3,3 miljarder kronor till 10,1 miljarder kronor samt att Sverige under åren 2011–2018 till AfDB beräknas inbetala 437 miljoner kronor. Units of Account (UA), AfDB:s interna valuta motsvarar IMF:s särskilda dragningsrätter (SDR). Dagskursen för SDR den 17 september har använts för beräkning till svenska kronor. Den del av kapitalet som ska betalas belastar anslag 1:1 *Biståndsverksamhet*.

Regeringens förslag: Riksdagen godkänner att Sverige medverkar i kapitalhöjningen i Interamerikanska utvecklingsbanken (IDB), som innebär att Sverige under 2011–2015 till IDB ska inbetala 39 062 000 kronor, och bemyndigar regeringen att ikläda staten betalningsansvar i form av statliga garantier till IDB som inklusive tidigare gjorda åtaganden uppgår till ett belopp av högst 538 318 607 US-dollar.

Skälen för regeringens förslag: Finanskrisen och den globala ekonomiska nedgången innebar en markant försämrad tillgång till finansiering för företag och offentliga aktörer i den latinamerikanska regionen. En starkt ökad efterfrågan på

lån från IDB märktes till en början främst i de mest handelsberoende länderna. I nästa fas av krisen drabbades de minst utvecklade och därför mest riskfyllda ekonomierna mycket hårt. Samtidigt har bankens verksamhetsländer drabbats av ett flertal naturkatastrofer, delvis till följd av klimatförändringarna. För att stärka IDB:s möjligheter att motverka såväl den ekonomiska nedgångens effekter som krishantering i Haiti beslöt medlemsländerna i mars 2010 att öka kapitalbasen från 100 miljarder US-dollar till 170 miljarder US-dollar. Sveriges ägarandel i IDB uppgår till 0,327 procent och består i nuläget till cirka 96 procent av garantier. Sveriges kapitalandel förblir oförändrad efter höjningen.

Regeringen anser att det är mycket angeläget att den aktuella kapitalhöjningen kan genomföras för att IDB ska kunna bidra till socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbar utveckling i den latinamerikanska regionen. Kapitalhöjningen skapar även möjligheter för IDB att bättre stödja regionens hantering av klimatförändringarna samt innehåller särskild finansiering av skuldlättnad och återuppbyggnad i Haiti.

Kapitalhöjningen i IDB innebär att Sveriges grundkapital i IDB ökar från 328 945 675 US-dollar till 558 018 192 US-dollar. Ökningen finansieras med garantier till 98,3 procent och inbetalningar av kapital till 1,7 procent. Sverige ska därmed öka garantiåtagandet gentemot banken från 314 807 332 US-dollar till 538 318 607 US-dollar samt under åren 2011–2015 till IDB inbetala 5 561 242 US-dollar. I svenska kronor innebär detta att Sveriges garantiåtagande gentemot banken beräknas öka från ca 2,2 miljarder kronor till 3,8 miljarder kronor samt att Sverige under åren 2011–2015 till IDB beräknas betala 39 062 000 kronor. Den del av kapitalet som ska betalas belastar anslag 1:1 *Biståndsverksamhet*.

Kapitalhöjning i Internationella återuppbyggnads- och utvecklingsbanken (IBRD) och stadgeändring i Internationella Finansieringsorganet (IFC)

Regeringens förslag: Riksdagen godkänner att Sverige medverkar i kapitalhöjningen i Internationella återuppbyggnads- och utvecklingsbanken (IBRD), som innebär att Sverige under 2012–2016 till IBRD ska inbetala 246 614 000 kronor och bemyndigar regeringen att ikläda staten betalningsansvar i form av statliga garantier till IBRD som inklusive tidigare gjorda åtaganden uppgår till ett belopp av högst 2 247 182 392 US-dollar.

Riksdagen godkänner ändringen av Internationella Finansieringsorganets (IFC) stadgar som ökar tilldelningen av basröster till medlemsländerna.

Skälen för regeringens förslag: Världsbanksgruppens största institution, den Internationella återuppbyggnads- och utvecklingsbanken (International Bank for Reconstruction and Development, IBRD), inledde sin verksamhet 1944. Bankens syfte är att bekämpa fattigdom genom att tillhandahålla lån och utvecklingsstöd till medelinkomstländer och kreditvärdiga låginkomstländer.

Internationella Finansieringsorganet (IFC), Världsbanksgruppens institution för investeringar i privat sektor, främjar hållbar ekonomisk tillväxt i utvecklingsländer genom att stödja den privata sektorn, bl.a. genom att finansiera investeringar och erbjuda rådgivning till företag och stater.

IBRD har till följd av den internationella finansiella krisen och den kraftiga nedgången i privata kapitalflöden till låg- och medelinkomstländer som denna inneburit upplevt en kraftigt ökad efterfrågan på lån. Under 2008 lånade IBRD ut ca 23 miljarder US-dollar och under 2009 ca 40 miljarder, att jämföra med en årlig utlåning om ca 15 miljarder US-dollar per år innan krisen. Till följd av denna rekordhög utlåning har IBRD:s finansiella kapacitet för nyutlåning försvagats. För att möjliggöra dels fortsatt höjd utlåning till följd av krisen, dels på sikt en årlig utlåning som är i nivå med utlåningen före krisen, fattade medlemsländerna beslut om en allmän kapitalhöjning till IBRD vid Världsbankens

vårmöten i Washington den 25 april 2010. Den allmänna kapitalhöjningen omfattar totalt 58,4 miljarder US-dollar och samtliga medlemsländer förväntas bidra. Av detta belopp ska 3,5 miljarder US-dollar, motsvarande 6 procent, betalas in av medlemsländerna under en femårsperiod från och med resolutionens antagande, dock senast den 30 juni 2016. Resterande belopp, 54,9 miljarder US-dollar, utgörs av garantikapital. Medlemsländernas andel av den allmänna kapitalhöjningen baseras på respektive lands kapitalandel. Sveriges kapitalandel uppgår till 0,86 procent och förblir oförändrad om Sverige deltar i den allmänna kapitalhöjningen fullt ut (under förutsättning att samtliga ägare tecknar maximalt antal andelar, vilket förväntas ske).

Regeringen anser att det är mycket angeläget att kapitalhöjningen kan genomföras för att IBRD ska kunna fortsätta att bidra till långsiktig och hållbar utveckling och fattigdomsbekämpning även i efterverkningarna av den finansiella och ekonomiska krisen. Regeringen anser att IBRD agerade snabbt för att svara upp mot den ökade efterfrågan på krediter från medel- och kreditvärdiga låginkomstländer till följd av den kraftigt minskade tillgången till privat finansiering under krisen. IBRD har även bistått med lån till länder i Sveriges direkta närområde, t.ex. Lettland, under finanskrisen. I diskussionerna som föregick beslutet om kapitalhöjningen var regeringen drivande för att kapitalhöjningen ska kopplas till en verksamhetsstrategi med bl.a. en tydlig resultatuppföljning. I samband med vårmötena i Washington den 25 april 2010 presenterade Världsbanken även en strategi för sin verksamhet i efterverkningarna av krisen som i stora delar uppfyller de svenska anspråken.

Vid Världsbankens vårmöten 2010 beslutades det även om en engångsöverföring av röstandelar i IBRD från industriländer till tillväxt- och utvecklingsländer motsvarande 3,13 procentenheter som en del av den s.k. voice-reformen. Syftet med överföringen var att stärka tillväxt- och utvecklingsländernas inflytande i IBRD. Röstöverföringen genomförs genom en s.k. selektiv kapitalhöjning om totalt 27,8 miljarder US-dollar varav 6 procent betalas in (1,6 miljarder US-dollar) under fyra år från och med resolutionens antagande, och resterande belopp (26,2 miljarder US-dollar)

utgör garantikapital. Främst tillväxt- och utvecklingsländerna erbjuds att köpa flera röstandelar. På grund av Sveriges relativt höga biståndsbidrag till Världsbankens verksamhet i låginkomstländer har dock även Sverige, liksom vissa andra industriländer, erbjudits att delta i den selektiva kapitalhöjningen till IBRD. Sverige har erbjudits att köpa 677 extra aktier à 120 635 US-dollar (6 procent betalas in). Även om detta erbjudande antas kommer Sveriges röststyrka i IBRD att minska från 0,92 procent till 0,85 procent i och med röstöverföringen, till förmån för tillväxt- och utvecklingsländerna.

Som en annan del av Världsbankgruppens voice-reform fattades det på vårmötena 2010 även beslut om en engångsöverföring av röstandelar i IFC från industriländer till tillväxt- och utvecklingsländer, motsvarande 6,07 procentenheter av den totala röststyrkan. Röstöverföringen genomförs genom en selektiv kapitalhöjning om 200 miljoner US-dollar riktad mot tillväxt- och utvecklingsländerna, samt genom en ökning av medlemsländernas basröster från 1,88 procent till 5,55 procent av den totala röststyrkan. Medlemsländernas röststyrka i IFC är summan av antalet basröster och respektive lands kapitalandel. Varje medlemsland i IFC har i dagsläget 250 basröster. Basrösternas andel har minskat sedan IFC bildades 1956, då basrösterna uppgick till 12,28 procent av den totala röststyrkan. Minskningen av basrösternas andel av den totala röststyrkan har skett främst på grund av att kapitalhöjningar har genomförts, därmed har basrösternas relativa värde minskat. Genom att fixera basrösterna till en procentsats av den totala röststyrkan undviks en framtida urholkning vid eventuella nya kapitalhöjningar. En ökning av basrösternas andel gynnar främst små ekonomier och utvecklingsländer, som exempelvis de afrikanska länderna söder om Sahara. Ökningen kräver en ändring av IFC:s stadgar. En liknande ökning har redan genomförts för IBRD och godkänts av riksdagen (prop. 2009/10:14, bet. 2009/10:FiU16, rskr. 2009/10:134). För Sveriges del innebär den selektiva kapitalhöjningen och ökningen av basröster i IFC att Sveriges totala röststyrka i institutionen minskar från 1,12 procent till 1,02 procent, varav höjningen av basrösterna

motsvarar en minskning med 0,02 procentenheter.

Regeringen stödjer den pågående voice-reformen och dess syfte att stärka tillväxt- och utvecklingsländernas representation och inflytande i IBRD och IFC. Samtidigt är det viktigt att stora biståndsgivare som Sverige har inflytande över hur deras skattemedel används. Regeringen har därför även drivit linjen att Sveriges röstandel inte bör minska mer än andra industrialiserade länders, särskilt med hänsyn till Sveriges stora bidrag till Världsbanksgruppen. Regeringen stödjer därför beslutet om de selektiva kapitalhöjningarna som en del av voice-reformen, samt Sveriges deltagande i den selektiva kapitalhöjningen till IBRD. Sverige deltar inte i den selektiva kapitalhöjningen till IFC eftersom denna är riktad till tillväxt- och utvecklingsländerna.

För Sveriges del innebär den allmänna och den selektiva kapitalhöjningen en ökning av kapitalinsatsen med totalt ca 586,2 miljoner US-dollar. Av detta belopp ska ca 35,2 miljoner US-dollar, vilket motsvarar 246 614 000 kronor, betalas in till IBRD under en femårsperiod under åren 2012-2016. Den del av kapitalet som ska inbetalas belastar anslag 1:1 *Biståndsverksamhet*. Resterande belopp, 550 995 483 US-dollar, motsvarande ca 4 miljarder kronor, utgörs av ökade garantiåtaganden. Ingen avsättning för garantin behövs, eftersom det är fråga om en internationell finansiell institution (se vidare under Utgiftsområde 2, avsnitt 12 Kapitalhöjningar i vissa internationella finansiella institutioner). Genom att teckna ytterligare garantikapital tar Sverige dock på sig mer risk. Denna risk är beroende av bankens resultat, utlåningspolitik och finansiella ställning, samt dess status som prioriterad fordringsägare. IBRD:s utlåningsportfölj kan betecknas som relativt riskabel eftersom den har en hög koncentration på stora tillväxtekonomier. IBRD har trots detta hittills lyckats mycket väl med sin kreditgivning och haft ytterst begränsade kreditförluster. Samtidigt har institutionen kontinuerligt gått med vinst, vilken har använts för dels biståndsinsatser, dels att bygga upp reserver. Bankens reserver (ackumulerade vinster) uppgick per den 30 juni 2010 till 28 793 miljoner US-dollar, vilket motsvarar cirka 24 procent av de utestående lånen. Det finns därmed även en betydande

buffert som kan användas innan det blir aktuellt att begära infriande av ägarnas garantiåtaganden eller efterfråga ytterligare kapitaltillskott. I det fall en begäran om infriande av Sveriges garantiåtaganden trots allt skulle ske kommer det under utgiftsområde 2, Samhälls-ekonomi och finansförvaltning, uppförda anslaget 1:14 *Vissa garanti- och medlemsavgifter*, att belastas.

Efter kapitalhöjningen kommer Sveriges ägarkapital uppgå till totalt ca 2,39 miljarder US-dollar, varav 145,4 miljoner US-dollar är inbetalt kapital.

Kapitaltillskott till Swedfund International AB

Regeringens förslag: Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2011 för ramanslaget 1:1 *Biståndsverksamhet* besluta om kapitaltillskott om 250 000 000 kronor till det statligt ägda bolaget Swedfund International AB.

Skälen för regeringens förslag: Regeringen har i avsnitt 3.6 redogjort för betydelsen av ekonomisk tillväxt och Swedfunds roll inom utvecklingssamarbetet genom att bidra till privatsektorutveckling i utvecklingsländer och länder i Östeuropa som inte är EU-medlemmar.

Sedan verksamheten inleddes 1979 har Swedfund investerat närmare 4,5 miljarder kronor i olika företag i sina verksamhetsländer. För närvarande har bolaget drygt 80 pågående investeringar i ett fyrtiotal länder, varav nästan hälften är låginkomstländer eller hör till de minst utvecklade länderna. Investeringarna återfinns inom ett flertal områden, bl.a. tillverkningsindustri, finansiell service, miljöteknologi, infrastruktur och hälsa. Vid beredning av och beslut om deltagande i projekt ska insatsernas utvecklingseffekter tillmätas avgörande vikt. Sedan ett par år tillbaka bedrivs ett aktivt arbete för att öka antalet investeringar i postkonfliktländer och inom miljöområdet samt tillsammans med företagare med utländsk bakgrund.

Swedfunds verksamhet finansieras med eget kapital. Sedan 1979 har staten skjutit till kapital om totalt ca 2,4 miljarder kronor, varav 1,4 miljarder kronor sedan 2007. Vid utgången

av 2009 uppgick Swedfunds eget kapital till ca 2,7 miljarder kronor.

Riksrevisionen redovisade 2009 en granskning av Swedfund (Swedfund International AB och samhällsuppdraget, RiR 2009:4). I rapporten rekommenderades regeringen att förtydliga Swedfunds bolagsordning och ägardirektiv, se över kravet på den marknadskompletterande rollen, utvärdera bolagets reella kapitalbehov och anpassa avkastningsmålet samt utarbeta riktlinjer för statliga verksamheters engagemang i s.k. skatteparadis. Vidare rekommenderades Swedfund att precisera investeringarnas utvecklingseffekter och utveckla resultatuppföljningen, överväga i vilken utsträckning riskkapitalfonder ska nyttjas samt se över kostnaderna för aktie- och låneportföljen samt göra en översyn av kapitalförvaltningen.

Med anledning av Riksrevisionens granskning har regeringen, utöver det som redovisades i budgetpropositionen för 2010 (prop. 2009/10:1, utg.omr. 07), under 2010 gjort förtydliganden i bolagsordningen och ägarriktlinjerna. Till exempel har tydliggjorts att Swedfunds verksamhet ska bidra till hela målsättningen för politiken för global utveckling, dvs. en ekonomisk, miljömässig och socialt hållbar utveckling. För att ytterligare säkerställa den marknadskompletterande rollen och undvika konkurrens med kommersiella finansiella aktörer ska bolaget utveckla sina förutsättningar att bedöma förekomst och effekter av sådan konkurrens. I enlighet med gällande ägarriktlinjer ska redovisningen av utvecklingseffekter ske utifrån mätbara mål och metoder utvecklas för att följa upp utvecklingseffekterna av avslutade investeringar.

När det gäller avkastningsmålet bedömer regeringen att nu gällande mål bör kvarstå i syfte att inte motverka affärsmässiga investeringar i geografiskt riskfyllda miljöer där utvecklingseffekterna tillmätas avgörande vikt. Bolagets kapitalbehov ses löpande över. I avvaktan på den pågående översynen av frågan om s.k. skatteparadis kvarstår Swedfunds restriktion mot nya fondinvesteringar.

Som framfördes i budgetpropositionen för 2010 har regeringen noga följt Swedfunds åtgärder med anledning av Riksrevisionens granskning. Bolagets investeringsverksamhet har de senaste åren löpande utvecklats, bl.a. i

fråga om urvalsförfarande, ägarstyrning och resultatuppföljning. Mot bakgrund av Riksrevisionens rekommendationer har detta utvecklings- och kvalitetsarbete ytterligare förstärkts. Därtill har bl.a. kapitalförvaltningen setts över. Verksamhetens utvecklingsresultat har för andra året i rad redovisats i bolagets hållbarhetsredovisning.

OECD:s biståndskommitté DAC har i sin granskning 2009 av Sveriges utvecklings-samarbete kommenterat Swedfunds verksamhet. DAC välkomnar att regeringen bygger ut förbindelserna med den privata sektorn samt menar att man framför allt på fältnivå kan förbättra kommunikationen med privatsektoraktörer och Swedfund. Inom ramen för det av regeringen inrättade NURådet upprättas bl.a. strukturerade fora för dialog och erfarenhetsutbyte på landnivå i utvecklingsländer.

Det är regeringens mening att Swedfunds bidrag till utveckling bör stärkas. Dessutom behövs ökad samverkan mellan Swedfunds verksamhet och övrigt svenskt utvecklings-samarbete. Den biståndsform genom vilken Swedfund verkar är ett effektivt sätt att bidra till ekonomisk tillväxt och främja fattiga människors delaktighet i tillväxtprocesser samt ta tillvara näringslivets potential vad gäller global utveckling och fattigdomsbekämpning. Bolagets verksamhet har utvecklats väl de senaste åren med ett tydligt fokus på hållbara utvecklingseffekter, ett ansvarsfullt företagande och prioriterade landområden. Utifrån bolagets äskande om kapitaltillskott kan vidare konstateras att det finns en stor efterfrågan på Swedfunds medverkan i olika investeringar (bl.a. UF2010/11602/USTYR).

De närmaste åren förväntas Swedfunds möjligheter till avyttringar av tidigare investeringar vara begränsade. Det beror framför allt på den internationella finansiella krisen och att de investeringar som möjliggjorts genom de senaste årens kapitaltillskott fortfarande befinner sig i en tillväxtfas och därför ännu inte bör avyttras. Sammantaget minskar detta utrymmet för nyinvesteringar. Eftersom bolaget i normalfallet inte finansierar sin verksamhet med lån kan en fortsatt rimlig investeringstakt endast ske genom att det egna kapitalet förstärks.

Regeringen föreslår därför att riksdagen bemyndigar regeringen att under 2011 för

anslaget 1:1 *Biståndsverksamhet* besluta om kapitaltillskott till Swedfund om 250 miljoner kronor.

I linje med regeringens fokus på Afrika, där fattigdomen många gånger är som störst, ska minst 200 miljoner kronor, dvs. 80 procent, av de medel som föreslås tillföras Swedfund, avse investeringar i Afrika. Dessa medel ska särredovisas i bolagets årsredovisning.

Regeringen avser att fortsätta analysera Swedfunds kapitalförsörjning, bl.a. i ljuset av den finansiella krisens efterverkningar.

Regeringens överväganden

För 2011 föreslår regeringen att anslaget 1:1 *Biståndsverksamhet* anvisas 28 101 418 000 kronor, vilket är en ökning med 3 964 482 000 kronor jämfört med anslagna medel för 2010 (inklusive tilläggsbudgetar till statsbudgeten 2010). Anslaget minskas med 54 053 000 kronor i syfte att finansiera ökning av anslaget 2:1 *Reformsamarbete i Östeuropa* för att möjliggöra utökad samarbete i samband med gällande och nya samarbetsstrategier samt finansiering av studieavgifter inom ramen för Svenska institutets stipendieprogram i regionen.

För 2012, 2013 och 2014 beräknas anslaget till 29 513 802 000 kronor, 31 027 811 000 kronor respektive 32 568 763 000 kronor.

Regeringen föreslår att bemyndiganderamen för 2011 för anslaget 1:1 *Biståndsverksamhet* uppgår till 51 630 000 000 kronor.

För att kunna möta de krav som ställs i och med nästa steg i genomförandet av Öppna biståndet föreslår regeringen att anslaget 1:1 *Biståndsverksamhet* minskas med 7 500 000 kronor samtidigt som det under utgiftsområde 1 Rikets styrelse upptagna anslaget 4:1 *Regeringskansliet m.m.* ökar med motsvarande belopp.

Tabell 3.7 Härledning av anslagsnivån 2011–2014, för 1:1 Biståndsverksamhet

Tusental kronor

	2011	2012	2013	2014
Anvisat 2010¹	24 684 836	24 684 836	24 684 836	24 684 836
<i>Förändring till följd av:</i>				
Beslut	-139 153	-184 653	-118 653	-118 653
Övriga makro-ekonomiska förutsättningar	3 725 700	5 305 700	6 925 700	8 605 700
Volymer	-156 965	-279 081	-451 072	-590 120
Överföring till/från andra anslag	-21 000	-21 000	-21 000	-21 000
Övrigt	8 000	8 000	8 000	8 000
Förslag/beräknat anslag	28 101 418	29 513 802	31 027 811	32 568 763

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2009 (bet. 2009/10:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

3.7.2 1:2 Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete

Tabell 3.8 Anslagsutveckling för 1:2 Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete

Tusental kronor

År	Slagslag	Belopp	Övrigt	Totalt
2009	Utfall	953 188	Anslags-sparande	-48 077
2010	Anslag	960 724 ¹	Utgifts-prognos	919 631
2011	Förslag	946 110		
2012	Beräknat	956 042 ²		
2013	Beräknat	969 560 ³		
2014	Beräknat	991 044 ⁴		

¹ Inklusive tilläggsbudgetar till statsbudgeten 2010 (prop. 2009/10:99, bet. 2009/10:FiU21, prop. 2009/10:121, bet. 2009/10:FiU35) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

² Motsvarar 946 612 tkr i 2011 års prisnivå.

³ Motsvarar 946 743 tkr i 2011 års prisnivå.

⁴ Motsvarar 946 137 tkr i 2011 års prisnivå.

Sida är, enligt förordningen SFS 2010:1080 med instruktion för Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida), en myndighet med ansvar för att hantera bidrag eller annan finansiering till stöd för insatser som kostnadseffektivt bidrar till att uppfylla målen för det internationella utvecklingssamarbetet, inklusive det humanitära biståndet, och reformsamarbetet i Östeuropa, som en del i genomförandet av Sveriges politik för global utveckling.

Regeringens överväganden

Sida har under 2009 haft stora brister i hanteringen av myndighetens ekonomi, verksamhet och organisation. Problemen har uppmärksammats i regeringens dialog med myndigheten, liksom i upprepade rapporter från bl.a. Riksrevisionen och Ekonomistyrningsverket, utan att myndigheten har vidtagit tillräckliga åtgärder. Regeringen beslutade därför den 27 maj 2010 att utse en vikarierande generaldirektör samt, fr.o.m. den 1 juli 2010, en överdirektör. Regeringen har dessutom beslutat att Sida ska ledas av en styrelse. Myndighetens ansvar har tydliggjorts i en ny instruktion.

Sida står inför stora utmaningar för att komma tillrätta med myndighetens ekonomiska underskott, samtidigt som Sida snabbt behöver vidta nödvändiga förändringar inom områden som intern styrning och kontroll, ledarskap, organisationskultur, arbetssätt och kompetens. En central utmaning är även att säkerställa att beslut om att komma tillrätta med uppmärksammade brister verkligen får genomslag.

För att möjliggöra för Sida att snabbt vidta nödvändiga åtgärder i syfte att komma tillrätta med uppmärksammade brister föreslår regeringen att anslaget 1:2 *Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete* ökas med 10 000 000 kronor fr.o.m. 2010.

Nya villkor infördes 2007 för utlandsstationerad personal vid utlandsmyndigheterna, till följd av ändrad skattelagstiftning. Dessa villkor har nu setts över, vilket föranlett en revidering av ersättningsnivåerna för de utlandsstationerade. Mot denna bakgrund föreslår regeringen att 3 600 000 kronor tillförs anslaget 1:2 *Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete*.

Anslaget minskas med 8 000 000 kronor på grund av valutajustering. Därutöver minskas anslaget med 200 000 kronor till följd av ändrad finansiering av verksamhetsstödet för den statliga budgetprocessen.

För 2011 föreslår regeringen därmed att anslaget 1:2 *Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete* anvisas 946 110 000 kronor, varav 20 300 000 kronor ej är klassificerat som utvecklingsbistånd enligt OECD/DAC:s definition. För 2012, 2013 och 2014 beräknas anslaget till 956 042 000 kronor,

969 560 000 kronor respektive 991 044 000 kronor.

Tabell 3.9 Härledning av anslagsnivån 2011–2014, 1:2
Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete

Tusental kronor

	2011	2012	2013	2014
Anvisat 2010¹	932 824	932 824	932 824	932 824
<i>Förändring till följd av:</i>				
Pris- och löne- omräkning ²	6 780	16 140	29 425	51 376
Beslut	13 600	13 735	13 928	14 245
Överföring till/från andra anslag ³	-200	-202	-205	-209
Övrigt ⁴	-6 894	-6 456	-6 412	-7 192
Förslag/ beräknat anslag	946 110	956 042	969 560	991 044

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2009 (bet. 2009/10:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2010 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2012–2014 är preliminär och kan komma att ändras.

³ Anslaget minskas med 200 000 kronor till följd av ändrad finansiering av verksamhetsstödet för den statliga budgetprocessen.

⁴ Övergångseffekter till följd av kostnadsmissig avräkning av myndigheternas förvaltningsutgifter redovisas under övrigt. Anslaget minskas (2014) även till följd av beräknade samordningsvinster i samband med att e-förvaltningsprojekt kommer att genomföras i statsförvaltningen.

3.7.3 1:3 Nordiska Afrikainstitutet

Tabell 3.10 Anslagsutveckling för 1:3 Nordiska Afrikainstitutet

Tusental kronor

År	Utfall	13 993	Anslags- sparande	302
2009	Utfall	13 993	Anslags- sparande	302
2010	Anslag	15 200 ¹	Utgifts- prognos	14 861
2011	Förslag	14 963		
2012	Beräknat	15 119 ²		
2013	Beräknat	15 336 ³		
2014	Beräknat	15 655 ⁴		

¹ Inklusive tilläggsbudgetar till statsbudgeten 2010 (prop. 2009/10:99, bet. 2009/10:FiU21, prop. 2009/10:121, bet. 2009/10:FiU35) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

² Motsvarar 14 963 tkr i 2011 års prisnivå.

³ Motsvarar 14 963 tkr i 2011 års prisnivå.

⁴ Motsvarar 14 942 tkr i 2011 års prisnivå.

Nordiska Afrikainstitutet (NAI) är, enligt förordningen (2007:1222) med instruktion för Nordiska Afrikainstitutet, ett nordiskt centrum vars främsta uppgift är att främja och driva vetenskaplig forskning om Afrika, främja samarbete mellan nordiska och afrikanska forskare, vara ett dokumentationscentrum för forskning och studier om Afrika samt informera om sådan forskning. Detta arbete

utförs inom tre verksamhetsområden: forskning, kommunikation och bibliotek.

Regeringens överväganden

Institutet har under 2010 på ett föredömligt sätt fortsatt arbetet med de stora förändringar som påbörjades redan 2008, som innebär både effektivisering och ändrad inriktning. Åtgärder har vidtagits för att utveckla och behålla kompetens i syfte att stärka forskningens kvalitet och relevans. Vidare har åtgärder vidtagits för effektivare rekrytering och bättre kompetensöverföring.

Regeringen föreslår för 2011 att anslaget 1:3 *Nordiska Afrikainstitutet* anvisas 14 963 000 kronor. För 2012, 2013 och 2014 beräknas anslaget till 15 119 000 kronor, 15 336 000 kronor respektive 15 655 000 kronor. Utöver anslaget 1:3 *Nordiska Afrikainstitutet* erhåller NAI ett verksamhetsbidrag från anslag 1:1 *Bistånds-verksamhet* på 14 miljoner kronor för 2011. Från övriga nordiska länder erhålls knappt 10 miljoner kronor.

Tabell 3.11 Härledning av anslagsnivån 2011–2014, för 1:3 Nordiska Afrikainstitutet

Tusental kronor

	2011	2012	2013	2014
Anvisat 2010¹	15 200	15 200	15 200	15 200
<i>Förändring till följd av:</i>				
Pris- och löne- omräkning ²	-237	-81	136	477
Beslut				
Överföring till/från andra anslag				
Övrigt ³				-22
Förslag/ beräknat anslag	14 963	15 119	15 336	15 655

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2009 (bet. 2009/10:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2010 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2012–2014 är preliminär och kan komma att ändras.

³ Anslaget minskas (2014) till följd av beräknade samordningsvinster i samband med att e-förvaltningsprojekt kommer att genomföras i statsförvaltningen.

3.7.4 1:4 Folke Bernadotteakademien

Tabell 3.12 Anslagsutveckling för 1:4 Folke Bernadotteakademien

Tusental kronor

År	Slagslag	Belopp	År	Slagslag	Belopp
2009	Utfall	42 197	2010	Anslags-sparande	1
2010	Anslag	47 467 ¹	2010	Utgifts-prognos	46 408
2011	Förslag	55 675			
2012	Beräknat	56 231 ²			
2013	Beräknat	57 022 ³			
2014	Beräknat	58 236 ⁴			

¹ Inklusive tilläggsbudgetar till statsbudgeten 2010 (prop. 2009/10:99, bet. 2009/10:FiU21, prop. 2009/10:121, bet. 2009/10:FiU35) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

² Motsvarar 55 675 tkr i 2011 års prisnivå.

³ Motsvarar 55 675 tkr i 2011 års prisnivå.

⁴ Motsvarar 55 597 tkr i 2011 års prisnivå.

Folke Bernadotteakademien (FBA) är, enligt förordningen (2007:1218) med instruktion för Folke Bernadotteakademien, en central myndighet för att stärka den svenska och internationella förmågan inom området konflikt- och krishantering, med särskild inriktning på fredsinsatser.

Regeringens överväganden

FBA:s verksamhet har under 2010 utvecklats och fortsatt genomförts väl. Det sedan 2008 av Sida delvis övertagna ansvaret för personalförsörjning till internationella civila freds- och säkerhetsfrämjande insatser har utvecklats och är nu fullt etablerat i myndighetens övriga verksamhet. FBA har även fortsatt att utveckla övriga instrument och verktyg inom det civila området såsom bl.a. säkerhetssektorreform (SSR), avvärjning, demobilisering och återanpassning av före detta kombattanter (DDR) och konflikthantering, konfliktförebyggande, medling och forskning.

Personalförsörjningsområdet är fortsatt det uppdrag som myndigheten främst utökat sin verksamhet inom på grund av kraftigt ökad efterfrågan på svensk civil personal till internationella insatser. Det är fortsatt prioriterat att arbeta med att utöka kapaciteten inom det administrativa området vad gäller personalförsörjningsuppdraget, där en fortsatt internationell efterfrågan kan förväntas även under 2011 inom främst EU och FN:s ram. FBA utgör idag en avgörande resurs för att Sverige

fortsatt ska kunna vara i framkant internationellt inom detta område.

Regeringen bedömer att FBA behöver ökade resurser 2011 för att bibehålla en god effektivitet och kvalitet i verksamheten och föreslår att anslaget 1:4 *Folke Bernadotteakademien* ökas med 8 miljoner kronor. Av dessa medel föreslås 3 miljoner kronor användas för att förstärka FBA:s administrativa kapacitet. 5 miljoner kronor ska användas för två befattningar till stöd för den nyinrättade civile representanten vid Sveriges militära insats i Afghanistan.

För 2011 föreslår regeringen att anslaget 1:4 *Folke Bernadotteakademien* anvisas 55 675 000 kronor. För 2012, 2013 och 2014 beräknas anslaget till 56 231 000 kronor, 57 022 000 kronor respektive 58 236 000 kronor.

Tabell 3.13 Härledning av anslagsnivån 2011–2014, för 1:4 Folke Bernadotteakademien

Tusental kronor

	2011	2012	2013	2014
Anvisat 2010¹	47 467	47 467	47 467	47 467
<i>Förändring till följd av:</i>				
Pris- och löne- omräkning ²	58	533	1 208	2 314
Beslut	8 000	8 080	8 194	8 380
Överföring till/från andra anslag				
Övrigt ³	150	151	154	75
Förslag/ be- räknat anslag	55 675	56 231	57 022	58 236

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2009 (bet. 2009/10:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2010 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2012–2014 är preliminär och kan komma att ändras.

³ Övergångseffekter till följd av kostnadsförflyttning av myndigheternas förvaltningsutgifter redovisas under övrigt. Anslaget minskas (2014) även till följd av beräknade samordningsvinster i samband med att e-förvaltningsprojekt kommer att genomföras i statsförvaltningen.

3.7.5 1:5 Riksrevisionen: Internationellt utvecklingssamarbete

Tabell 3.14 Anslagsutveckling för 1:5 Riksrevisionen: Internationellt utvecklingssamarbete

Tusental kronor

År	Utfall	37 538	Anslags-sparande	3 662
2009	Utfall	37 538	Anslags-sparande	3 662
2010	Anslag	40 000 ¹	Utgifts-prognos	39 000
2011	Förslag	40 000		
2012	Beräknat	40 000		
2013	Beräknat	40 000		
2014	Beräknat	40 000		

¹ Inklusiva tilläggsbudgetar till statsbudgeten 2010 (prop. 2009/10:99, bet. 2009/10:FiU21, prop. 2009/10:121, bet. 2009/10:FiU35) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

Enligt lagen (2002:1023) med instruktion för Riksrevisionen ska Riksrevisionen bedriva internationellt utvecklingssamarbete i enlighet med vad riksdagen beslutat. Under anslaget anvisas medel för Riksrevisionens internationella utvecklingssamarbete. Medlen används i överensstämmelse med OECD/DAC:s definition av bistånd och inom ramen för målen för svensk biståndspolitik. Riksrevisionens internationella utvecklingssamarbete utgör sedan 2009 en egen verksamhetsgren. Verksamheten redovisas under avsnittet Riksrevisionen under utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning. Riksrevisionen har beslutat att föra bort det anslagsparande som vid årets slut 2009 översteg 3 procent av anslaget som en indragning av anslagsbelopp.

Riksrevisionens styrelses överväganden

Styrelsen anser att Riksrevisionens internationella utvecklingssamarbete utgör en viktig del av Sveriges internationella utvecklingssamarbete. Målet är att inom ramen för

svensk biståndspolitik stärka de nationella revisionsorganens kapacitet och förmåga att bedriva offentlig revision, stärka parlamentens kontrollmakt och bidra till uppbyggnaden av god förvaltning och korruptionsbekämpning i utvecklingsländer. Huvudinriktningen bör vara långsiktigt institutionellt samarbete. Utvecklingssamarbetet initieras, planeras och genomförs i direkt samverkan med samarbetslandets nationella revisionsmyndighet.

Under 2009 har Riksrevisionen bedrivit åtta samarbetsprojekt. Bland samarbetsländerna kan nämnas Bosnien och Hercegovina, Moldavien, Tanzania och Liberia. Genom samverkan med den regionala organisationen AFROSAI-E ges stöd åt 23 nationella revisionsorgan, bl.a. i södra Afrika. År 2009 motsvarade verksamhetsvolymen 93,8 procent av anvisat anslag.

Styrelsen bedömer att verksamheten fortsatt bör bedrivas på en nominellt oförändrad nivå. Styrelsen bedömer således att en anslagstilldelning om 40 000 000 kronor för 2011 och de kommande åren är en lämplig nivå för anslaget 1:5 Riksrevisionen: Internationellt utvecklingssamarbete. De samarbetsavtal om internationellt utvecklingssamarbete som Riksrevisionen ingår förutsätter fleråriga åtaganden. Riksrevisionens styrelse bedömer således att Riksrevisionen behöver göra åtaganden inom ramen för anslaget 1:5 Riksrevisionen: Internationellt utvecklingssamarbete som medför behov av anslagsmedel efter budgetåret 2011. Styrelsen beräknar att Riksrevisionen under 2011 kommer att ingå fleråriga avtal om samarbetsprojekt som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 28 000 000 kronor under 2012–2014.

Tabell 3.15 Särskilt bemyndigande om ekonomiska åtaganden 1:5 Riksrevisionen: Internationellt utvecklingssamarbete

Tusental kronor

	Utfall 2009	Prognos 2010	Förslag 2011	Beräknat 2012	Beräknat 2013-2014
Ingående åtaganden	23 552	16 486	21 318		
Nya åtaganden	11 733	18 077	19 500		
Infriade åtaganden	18 800	13 246	13 006	15 812	12 000
Utestående åtaganden	16 486	21 318	27 812		
Erhållet/föreslaget bemyndigande¹	30 000	26 000	28 000		

¹ Föreslaget bemyndigande omfattar de kostnader i fält som är förknippade med enskilda åtaganden.

Revisionens iakttagelser

Finansutskottet har uppdragit åt en revisionsbyrå att utföra extern revision av Riksrevisionen. Revisionen har i sin revisionsberättelse bedömt Riksrevisionens årsredovisning som i allt väsentligt rättvisande.

Riksdagsstyrelsens yttrande

Riksdagsförvaltningen (riksdagsstyrelsen) ska yttra sig över Riksrevisionens budgetunderlag. Riksdagsstyrelsen yttrade sig den 19 maj 2010. Yttrandet saknar invändningar mot förslaget innehåll.

Tabell 3.16 Härlledning av anslagsnivån 2011–2013, för 1:5 Riksrevisionen: Internationellt utvecklingssamarbete

Tusental kronor

	2011	2012	2013
Anvisat 2010¹	40 000	40 000	40 000
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut			
Övriga makroekonomiska förutsättningar			
Volym			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	40 000	40 000	40 000

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2009 (bet. 2009/10:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

Riksrevisionens styrelse föreslår att anslag 1:5 *Riksrevisionen: Internationellt utvecklingssamarbete* för budgetåret 2011 ska anvisas med 40 000 000 kronor. Även för 2012, 2013 och 2014 bör anslaget beräknas till 40 000 000 kronor. Riksrevisionens styrelse föreslår att riksdagen bemyndigar Riksrevisionen att under 2011 för anslaget 1:5 *Riksrevisionen: Internationellt utvecklingssamarbete* ingå avtal om samarbetsprojekt som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 28 000 000 kronor under 2012–2014.

3.7.6 1:6 Institutet för utvärdering av internationellt utvecklingssamarbete

Tabell 3.17 Anslagsutveckling för 1:6 Institutet för utvärdering av internationellt utvecklingssamarbete

Tusental kronor

2009	Utfall	20 329	Anslags-sparande	150
2010	Anslag	21 008 ¹	Utgifts-prognos	20 686
2011	Förslag	22 656		
2012	Beräknat	22 877 ²		
2013	Beräknat	23 196 ³		
2014	Beräknat	23 694 ⁴		

¹ Inklusive tilläggsbudgetar till statsbudgeten 2010 (prop. 2009/10:99, bet. 2009/10:FiU21, prop. 2009/10:121, bet. 2009/10:FiU35) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

² Motsvarar 22 657 tkr i 2011 års prisnivå.

³ Motsvarar 22 657 tkr i 2011 års prisnivå.

⁴ Motsvarar 22 625 tkr i 2011 års prisnivå.

Institutet för utvärdering av internationellt utvecklingssamarbete (SADEV) har, enligt förordningen (2007:1300) med instruktion för Institutet för utvärdering av internationellt utvecklingssamarbete, till uppgift att självständigt eller i samarbete med andra aktörer genomföra utvärderingar av det svenska internationella utvecklingssamarbetet samt reformsamarbetet i Östeuropa. Inom ramen för detta ska myndigheten också främja utvecklingen av utvärderingskapacitet i samarbetsländerna.

Regeringens överväganden

SADEV har en central roll i arbetet med att stärka utvärdering inom utvecklingssamarbetet. Inriktningen i myndighetens redovisade plan för pågående och planerade utvärderingar är relevant och kommer sammantaget att utgöra ett viktigt bidrag inför utformningen av utvecklingssamarbetet (UF2010/27470/USTYR). För att SADEV ska fylla rollen som ett starkt utvärderingsorgan behöver myndighetens förutsättningar att under vissa perioder anlita specialister, som kan svara upp mot specifika behov, säkerställas. Med en myndighet av SADEV:s karaktär är det inte optimalt att all expertis är fast knuten till organisationen. För att SADEV i högre utsträckning ska kunna använda extern kompetens och därigenom öka sitt bidrag till en stärkt resultatstyrning av biståndet föreslås att myndighetens anslag ökas med 1 500 000 kronor.

Regeringen föreslår för 2011 att anslaget 1:6 *Institutet för utvärdering av internationellt utvecklings-samarbete* anvisas 22 656 000 kronor. För 2012, 2013 och 2014 beräknas anslaget till 22 877 000 kronor, 23 196 000 kronor respektive 23 694 000 kronor.

Tabell 3.18 Härledning av anslagsnivån 2011–2014, för 1:6 Institutet för utvärdering av internationellt utvecklings-samarbete

Tusental kronor

	2011	2012	2013	2014
Anvisat 2010¹	21 008	21 008	21 008	21 008
<i>Förändring till följd av:</i>				
Pris- och löne- omräkning ²	148	354	652	1 148
Beslut	1 500	1 515	1 536	1 571
Överföring till/från andra anslag				
Övrigt ³				-33
Förslag/ be- räknat anslag	22 656	22 877	23 196	23 694

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2009 (bet. 2009/10:FiU10).

Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2010 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2012–2014 är preliminär och kan komma att ändras.

³ Anslaget minskas (2014) till följd av beräknade samordningsvinster i samband med att e-förvaltningsprojekt kommer att genomföras i statsförvaltningen.

4 Reformsamarbete i Östeuropa

4.1 Omfattning

Reformsamarbete i Östeuropa består av ett anslag och omfattar utvecklingssamarbete genom Sida, Svenska institutet, Strålsäker-

hetsmyndigheten, Folke Bernadotteakademien samt Regeringskansliet. Verksamheten, som bedrivs i Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet, finansieras från biståndsramen.

4.2 Utgiftsutveckling

Tabell 4.1 Utgiftsutveckling inom område Reformsamarbete i Östeuropa

Miljoner kronor

	Utfall 2009	Budget 2010 ¹	Prognos 2010	Förslag 2011	Beräknat 2012	Beräknat 2013	Beräknat 2014
<i>Reformsamarbete i Östeuropa</i>							
2:1 Reformsamarbete i Östeuropa	1 408	1 278	1 320	1 332	1 332	1 332	1 332
Summa Reformsamarbete i Östeuropa	1 408	1 278	1 320	1 332	1 332	1 332	1 332

¹ Inklusivt tilläggsbudgetar till statsbudgeten 2010 (prop. 2009/10:99, bet. 2009/10:FiU21, prop. 2009/10:121, bet. 2009/10:FiU35) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

4.3 Mål

Målet för Reformsamarbete i Östeuropa är: Stärkt demokrati, rättvis och hållbar utveckling samt närmande till Europeiska unionen och dess värdegrunder.

resultaten av Sveriges internationella utvecklingssamarbete och reformsamarbetet i Östeuropa. Skrivelsen är avgränsad till det tematiska området miljö och klimat och till de samarbetsländer som står inför en ny strategiperiod (däribland Georgien och Turkiet). Regeringen lämnar därför ingen särskild resultatredovisning i denna proposition.

4.4 Resultatredovisning

Regeringen lämnade den 25 maj i år en skrivelse till riksdagen om biståndets resultat (skr. 2009/10:214). I skrivelsen redogörs för

4.5 Politikens inriktning

4.5.1 Ett modernt och verklighetsanpassat bistånd

Utvecklingens drivkrafter och utvecklingshinder

Under 2009 hade Central- och Östeuropa, liksom Västra Balkan, den djupaste ekonomiska nedgången sedan transitionen till marknadsekonomi inleddes i början av 1990-talet. BNP föll i genomsnitt med nästan 6 procent, med nedgångar på mer än 10 procent i Estland, Lettland, Litauen, Armenien och Ukraina. Regionen påverkades mycket negativt av minskat inflöde av kapital, nedgång i exporten och kraftigt sjunkande råvarupriser. Det sistnämnda påverkade den ryska ekonomin och andra länder rika på naturresurser.

Från tredje kvartalet 2009 påbörjades en gradvis återhämtning i regionen. Den möjliggjordes av ökad extern efterfrågan, men också av omfattande stimulanspaket, stödjande monetär politik och olika åtgärder för att garantera likviditeten i banksystemet. Makrofinansiellt och annat stöd var också viktiga inslag i flera av länderna.

Den ekonomiska återhämtningen förväntas förstärkas under 2010, men takten i återhämtningen kommer att vara ojämn i regionen. Länder med omfattande och diversifierad export och ett sunt banksystem kan räkna med en förhållandevis god ekonomisk utveckling medan motsatsen gäller för länder med banker, företag och hushåll som har ansträngda balansräkningar eller privatekonomier.

Den ekonomiska försvagningen som flera samarbetsländer genomgått utgör ett tydligt hinder mot utveckling. Resurserna till den offentliga sektorn har ofta fått krympas. I flera av samarbetsländerna finns en svag förvaltning, som till följd av otillräckliga incitament inte alltid förmår attrahera kvalificerad personal. I många av de östeuropeiska länderna är problemen med korruption omfattande och de drabbar ofta svaga grupper hårt. Graden av rättssäkerhet är mycket varierande i regionen, men överlag finns fortfarande stora brister. Till följd av de ekonomiska svårigheterna i samarbetsländerna har möjligheterna till del-

och samfinansiering av projekt minskat och handläggningen av dessa försenats.

Den finansiella och ekonomiska krisen slog således hårt mot regionen, som drabbades av en kraftig ekonomisk nedgång och som väntas återhämta sig långsammare än många andra delar av världen. Sverige har arbetat för att minska de negativa effekterna av krisen på befolkningen, samt för att motverka protektionistiska åtgärder. Krisens efterverkningar riskerar att försena flera nödvändiga reformer och är således en fortsatt viktig faktor att ta hänsyn till.

EU-närmandet är en stark drivkraft för reformer i samarbetsländerna, såväl i Östeuropa som på Västra Balkan. Anpassningen till EU:s regelverk och kraven på att uppfylla de politiska och ekonomiska s.k. Köpenhamnskriterierna, innebär omfattande krav på reformer i samarbetsländerna inom en lång rad samhällsområden. För länderna i Östeuropa har lanseringen 2009 av Östliga partnerskapet inneburit ökat fokus från EU:s sida på dessa länders EU-närmande, både i ett bilateralt och ett multilateralt spår. Det nya partnerskapet skapar bl.a. ett tydligare ramverk och incitament för länderna i Östeuropa att närma sig EU inom olika områden.

Vad Sverige gör för att stimulera utvecklingens drivkrafter och överbygga dess hinder

Fokus för Sveriges bilaterala utvecklings-samarbete med Östeuropa och Västra Balkan kommer fortsatt att ligga på att främja ländernas EU-integration. Anpassning till EU:s lagar, regelverk och värdegrund förutsätter politiska och ekonomiska reformer, vilka möjliggör ekonomisk tillväxt och därmed förutsättningar för minskad fattigdom. Den ger också större möjligheter för medborgarna att komma i åtnjutande av sina mänskliga rättigheter. EU-anpassningen bidrar därmed till en rättvis och hållbar utveckling.

De tre tematiska prioriteringarna demokrati och mänskliga rättigheter, miljö och klimat samt jämställdhet och kvinnors roll i utveckling är högst relevanta för samarbetsländerna inom reformsamarbetet. Sektorn demokrati, mänskliga rättigheter och jämställdhet återfinns t.ex. i samtliga samarbetsstrategier för länderna i Östeuropa

och på Västra Balkan. Fokus ligger bl.a. på att genomföra insatser för stärkt medie- och yttrandefrihet, politisk pluralism liksom minoritets- och HBT-frågor. Att stärka ett livskraftigt och pluralistiskt civilt samhälle är en tydlig prioritering. Reformerna inom rättsområdet för att öka rättssäkerhet, transparens och medborgarnas tilltro till rättsväsendet är en annan prioriterad fråga. Här kan EU-närmandet, med de krav som ställs på harmonisering med EU:s lagstiftning och regelverk, vara en stark drivkraft. För att kunna sluta och implementera associerings- och frihandelsavtal med EU måste flera samarbetsländer genomföra långtgående reformer, bl.a. inom rättssektorn. Både bilateralt och genom EU får vi, genom ökad handel och utbyten mellan företag, större insikt i hur regelverken implementeras och följs.

Flera av dessa frågor utgör också s.k. dialogfrågor. Jämställdhet och kvinnors roll i utveckling kommer också att återspeglas i dialogen med många av samarbetsländerna och i flera fall också aktivt integreras i insatserna. Detta gäller bl.a. i Ukraina, Albanien, Serbien och Georgien. I Ukraina finns exempelvis möjlighet till riktade insatser för män. I Albanien och Georgien ska Sverige arbeta för att öka kvinnors deltagande i politik och förvaltning, bl.a. genom att stödja kvinnoorganisationer. I Serbien har Sverige åtagit sig att leda givarnas arbete för bättre jämställdhet. Jämställdhet är ett område där framstegen i samarbetsländerna är begränsade och kvinnors möjligheter till deltagande i samhällsutvecklingen därmed relativt små. Sverige har samtidigt ett stort kunnande, komparativa fördelar och åtnjuter förtroende inom jämställdhetsområdet. Fokus på riktade insatser för jämställdhet liksom dialogen kring dessa frågor bör öka.

Inom reformsamarbetet har finansieringen gradvis ökat till insatser inom den tematiska prioriteringen miljö och klimat. Miljö-samarbetet, som utgör en del av sektorn hållbar samhällsbyggnad, är väsentligt för att bidra till bättre miljö i samarbetsländerna, förhindra miljö- och hälsorisker samt skapa ett regelverk som underlättar ländernas EU-närmande. En stor del av EU:s regelverk behandlar miljöfrågor och miljöstandarden är klart eftersatt i regionen. Investeringarna i ny

miljöteknik har varit otillräckliga. Sverige har stor erfarenhet av miljöarbete, också internationellt. Sverige är i många fall ledande när det gäller miljöteknik och har en omfattande tjänstesektor som åtnjuter stort förtroende för sin internationella kompetens. Exempel på insatser inom miljösektorn är (förutom kapacitetsutveckling inom förvaltningen, som genomförs av svenska myndigheter) förstudier för och investeringar i miljöinfrastruktur, reformer för hållbart nyttjande av resurser och annan slags rådgivning.

Investeringars betydelse för ekonomisk tillväxt bör också understrykas. I syfte att stimulera utvecklingens drivkrafter och överbrygga dess hinder bör Sverige främja sådana investeringar, inklusive migranters investeringar i sina ursprungsländer, bilateralt liksom i multilaterala sammanhang. Multilateralt samarbete och samordning bland givare är en prioritering i det svenska utvecklingssamarbetet i regionen. Såväl multilaterala banker som andra organisationer, EU och bilaterala givare är viktiga samarbetsparter för Sverige. I och med den ekonomiska krisen minskade de utländska direktinvesteringarna dramatiskt i regionen och återhämtningen förutses bli förhållandevis långsam. Stöd till kommunal infrastruktur, främst genom multilaterala kanaler, bör till viss del kunna balansera denna nedgång i direktinvesteringar. Dessa investeringar avser främst miljö-, klimat- och energieffektiviseringsprojekt. Sverige ska spela en fortsatt viktig roll i multilaterala faciliteter och fonder, för att säkerställa långsiktigt hållbara resultat i de insatser som görs.

I syfte att bidra till ekonomisk tillväxt avser Sverige ge fortsatt stöd till Early Transition Countries Support Fund (ETC-fonden), vilken förvaltas och administreras av Europeiska utvecklingsbanken (EBRD). ETC-fonden är verksam i Moldavien, Georgien, Armenien, Azerbajdzjan, Kirgizistan, Tadzjikistan, Uzbekistan och Mongoliet och delfinansierar projekt inom framför allt privatsektorutveckling och infrastruktur.

Sverige gav 2008 ett treårigt stöd till EU:s Neighbourhood Investment Facility (NIF), som är verksam i EU:s östra och södra grannländer. I den östra delen bidrar NIF till projektverksamhet i Ukraina, Vitryssland, Moldavien, Georgien, Armenien och

Azerbajdzjan. Det aktiva deltagandet i denna fond avses fortsätta och ytterligare bidrag kan bli aktuella i framtiden.

Därtill förutses fortsatt stöd till Western Balkans Investment Framework (WBIF), som är ett gemensamt initiativ av EU-kommissionen, Europeiska investeringsbanken, Europarådets utvecklingsbank (CEB) och EBRD. WBIF är en utvidgning av Västra Balkan-fonden, vilken administrerades av EBRD. WBIF finansierar insatser i Bosnien och Hercegovina, Serbien, Kosovo, Montenegro, Makedonien och Albanien. Sverige har tidigare bidragit till Västra Balkan-fonden.

Europeiska investeringsbanken (EIB) upprättade 2009 en ny lånefacilitet för det östra grannskapet, inklusive Ryssland (Eastern Partners' Facility, EPF). Sverige har en viktig roll att spela i finansiering och genomförande av projekt inom ramen för EPF. Därtill pågår en översyn av EIB:s externa mandat, där bl.a. möjligheten till framtida investeringar i Vitryssland diskuteras.

De internationella bankerna, EU och Internationella valutafonden (IMF) har tillsammans en fortsatt viktig roll att spela i den ekonomiska krisens efterdyningar. Sverige ska bistå dessa organisationer och våra samarbetsländer i Östeuropa att på ett långsiktigt hållbart sätt främja den ekonomiska tillväxten.

Sverige har också en viktig roll i att bilateralt i största möjliga mån samverka med det gemensamma EU-biståndet. Detta gäller framför allt för medlemskapsstödet IPA (Instrument for Pre-Accession Assistance) och EU:s bistånd till sina grannländer (ENPI, European Neighbourhood and Partnership Instrument). Det svenska stödet ska där så är lämpligt verka kompletterande till det gemensamma EU-biståndet, inklusive i anslutning till Östliga partnerskapet. Sverige har också en viktig roll att spela när det gäller att bidra med synpunkter på hur dessa instrument bör utformas.

4.6 Budgetförslag

4.6.1 2:1 Reformsamarbete i Östeuropa

Tabell 4.2 Anslagsutveckling för 4:2 Reformsamarbete i Östeuropa

Tusental kronor

2009	Utfall	1 408 014	Anslags-sparande	87 261
2010	Anslag	1 278 110 ¹	Utgifts-prognos	1 320 111
2011	Förslag	1 332 163		
2012	Beräknat	1 332 163		
2013	Beräknat	1 332 163		
2014	Beräknat	1 332 163		

¹ Inklusivt tilläggsbudgetar till statsbudgeten 2010 (prop. 2009/10:99, bet. 2009/10:FiU21, prop. 2009/10:121, bet. 2009/10:FiU35) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

Anslaget används för reformstöd till länderna i Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet.

Inom ramen för den del av anslaget som Regeringskansliet disponerar finns möjlighet att använda medel för temporär verksamhet inom avgränsade projekt.

För den del av anslaget som Svenska institutet disponerar beräknas 4 600 000 kronor användas för förvaltningskostnader.

För den del av anslaget som Strålsäkerhetsmyndigheten disponerar beräknas 4 500 000 kronor användas för förvaltningskostnader.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag: Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2011 för ramanslaget 2:1 *Reformsamarbete i Östeuropa* besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 2 974 000 000 kronor under 2012–2017.

Skälen för regeringens förslag: Bemyndiganderamen avser främst Sida, vars andel beräknas till 2 880 000 000 kronor. Åtagandena består av långsiktiga insatser inom alla Sidas verksamheter för att åstadkomma en högre grad av förutsägbarhet i biståndsgivningen. Övriga myndigheter som omfattas av bemyndiganderamen är Svenska institutet, Strålsäkerhetsmyndigheten och Regeringskansliet.

Tabell 4.3 Särskilt bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Miljoner kronor

	Utfall 2009	Prognos 2010	Förslag 2011	Beräknat 2012	Beräknat 2013-2018
Ingående åtaganden	1 401	1 257	2 280	2 903	1 910
Nya åtaganden ¹	639	1 720	1 584	-	-
Infriade åtaganden	782	697	961	993	1 910
Utestående åtaganden	1 257	2 280	2 903	1 910	-
Erhållet/föreslaget bemyndigande	2 427	3 107	2 974		

Regeringens överväganden

För 2011 föreslår regeringen att anslaget 2:1 *Reformsamarbete i Östeuropa* anvisas 1 332 163 000 kronor, en ökning med 54 053 000 kronor jämfört med 2010, vilket finansieras genom att anslaget 1:1 *Biståndsverksamhet* minskas med motsvarande belopp. Ökningen avser utökat samarbete med Ukraina i enlighet med gällande samarbetsstrategi, utökat samarbete med Moldavien och Vitryssland i samband med nya samarbetsstrategier samt finansiering av studieavgifter inom ramen för Svenska institutets stipendieprogram. Medlen klassificeras som utvecklingsbistånd i enlighet med OECD/DAC:s definition. För 2012, 2013 och 2014 beräknas anslaget till 1 332 163 000 kronor.

Tabell 4.4 Härledning av anslagsnivån 2011–2014, för 2:1 Reformsamarbete i Östeuropa

Tusental kronor

	2011	2012	2013	2014
Anvisat 2010¹	1 278 110	1 278 110	1 278 110	1 278 110
<i>Förändring till följd av:</i>				
Beslut	54 053	54 053	54 053	54 053
Övriga makro-ekonomiska förutsättningar				
Volym				
Överföring till/från andra anslag				
Övrigt				
Förslag/beräknat anslag	1 332 163	1 332 163	1 332 163	1 332 163

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2009 (bet. 2009/10:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

Bilaga

Samarbetsstrategier

Bilaga

Innehållsförteckning

Samarbetsstrategier.....	5
--------------------------	---

Tabellförteckning

Tabell 1.1 Samarbetsstrategier	5
--------------------------------------	---

Samarbetsstrategier

Tabell 1.1 Samarbetsstrategier¹
Tusental kronor

	Tidsperiod	Kommentar	Utbetalat stöd 2009
AFRIKA			
Regional strategi Afrika	2002–2009	Beslut om ny strategi (2010–2015) planeras tas under 2010	1 180 451
Botswana	2010–2013		21 744
Burkina Faso	2004–2010	Förlängd del av Västafrikastrategin	169 753
Burundi	2009–2012		13 461
Demokratiska Republiken Kongo	2009–2012		139 757
Etiopien	2003–2010	Utarbetande av ny strategi pågår	236 177
Kenya	2009–2013		382 496
Liberia	2008–2013		105 000
Malawi	2006–2010	Utfasning pågår (delegerat partnerskap med Norge)	28 542
Mali	2004–2010	Utarbetande av ny strategi pågår	217 440
Moçambique	2008–2012		741 992
Namibia	2010–2013		13 631
Rwanda	2010–2013		92 329
Sierra Leone	2009–2013		7 381
Somalia	2007–2010	Förlängt förhållningssätt	71 613
Sudan	2008–2011		160 668
Sydafrika	2009–2013		44 254
Tanzania	2006–2011	Strategi förlängd (med uppdrag till Sida om fortsatt sektorkoncentration)	711 234
Uganda	2009–2013		317 955
Zambia	2008–2011		170 213
Zimbabwe	2007–2010	Förlängt förhållningssätt	110 641
ASIEN, MELLANÖSTERN OCH NORDAFRIKA			
Regional strategi Asien ²	2005–2010		303 703
Regional strategi Mellanöstern ³ och Nordafrika	2006–2010		162 482
Afghanistan	2009–2013		444 719
Bangladesh	2008–2012		259 090
Indien	2009–2013		38 534
Indonesien	2009–2013		44 209
Irak	2009–2014		38 442
Kambodja	2008–2010	Utarbetande av ny strategi pågår	171 096
Kina	2009–2013		37 180
Laos	2008–2011	Utfasning pågår	131 078
Sri Lanka	2008–2010	Utfasning pågår	70 404
Vietnam	2009–2013		154 720
Västbanken och Gaza	2008–2011		264 084
Östtimor	2009–2011		29 948
LATINAMERIKA OCH KARIBIEN			
Regional strategi Latinamerika			190 510
Bolivia	2009–2013		213 801
Colombia	2009–2013		137 323

Guatemala	2008–2012		186 017
Honduras	2008–2011	Utfasning pågår	51 147
Nicaragua	2008–2011	Utfasning pågår	197 930

ÖSTEUROPA OCH CENTRALASIEN

Regional strategi Centralasien	2008–2010	Utfasning pågår	116 032
Albanien	2009–2012		78 782
Bosnien-Hercegovina	2011–2014		237 947
Kosovo	2009–2012		93 539
Makedonien	2010–2012	Utfasning pågår	72 521
Moldavien	2007–2010	Utarbetande av ny strategi pågår	152 985
Georgien	2010–2013		93 499
Serbien	2009–2012		119 720
Turkiet	2010–2013		42 327
Ukraina	2009–2013		201 449
Vitryssland	2007–2010	Utarbetande av ny strategi pågår	78 827

¹ Summorna består av bilateralt utvecklingssamarbete och Forskningssamarbete. Globala utvecklingsprogram, Humanitära insatser och konflikthantering, Informationsinsatser, U-krediter och Stöd till enskilda organisationer är inte inkluderade.

² Regeringen beslutade om en ny regional strategi för Asien 2010–2015. Den nya strategin gäller fr.o.m. 2010-09-09 (datumet då beslutet togs).

³ Regeringen beslutade om en ny regional strategi för Mellanöstern och Nordafrika 2010–2015. Den nya strategin gäller fr.o.m. 2010-09-09 (datumet då beslutet togs).